

Kasvun ja oppimisen lautakunnan vastine Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallituksen, Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallituksen varajäsenen sekä Kuopion Länsirannan Kylät (LYT) ry:n ja Hirvilahden nuorisoseura ry:n tekemiin oikaisuvaatimuksiin Hirvilahden pienyksikön lakkauttamisesta ja toiminnan siirtämisestä Von Wrightin päiväkotiin

Kasvun ja oppimisen lautakunta 10.12.2024 § 101
6457/00.01.00.00/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
kaupungin lakimies Pasi Moisala, puh. 044 718 2032
kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008
varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö Tiina Mikkilä, puh. 044 718 6134
henkilöstö- ja hallintopäällikkö Pekka Savolainen, puh.044 718 4101
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja HEP KOP Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa alla olevan vastineen Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallituksen, Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallituksen varajäsenen sekä Kuopion Länsirannan Kylät (LYT) ry:n ja Hirvilahden nuorisoseura ry:n tekemiin oikaisuvaatimuksiin ja hylkää oikaisuvaatimukset perusteettomina.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Kasvun ja oppimisen lautakunnan kokouksessa 19.11.2024 käsiteltiin Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallituksen, Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallituksen varajäsen sekä Kuopion Länsirannan kylät (LYT) ry ja Hirvilahden nuorisoseuran ry tekemiä oikaisuvaatimuksia kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksestä 24.09.2024 § 72, asianumero 6457/00.01.00.00/2024, koskien Hirvilahden pienyksikön lakkauttamista ja toiminnan siirtämistä Von Wrightin päiväkotiin.

Kokouksessa käydyin keskustelun jälkeen esittelijä muutti päätösesitystään ja esitti asian palauttamista uudelleen valmisteluun. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun esityksen (19.11.2024 §92).

Lautakunnan lausuntoa on täydennetty 19.11.2024 pidetyn kokouksen jälkeen lisäämällä Länsi-Maaningan viitokset ry:n oikaisuvaatimuksen kohtaan 7) lautakunnan toimivaltaan liittyen alla olevan täydennyksen:

Hallintosäännön 10§:n mukaan kasvun ja oppimisen lautakunta johtaa kasvun ja oppimisen palvelualueita ja 16§:n mukaan kasvun ja oppimispalvelualueeseen kuuluu vastualueena varhaiskasvatuspalvelut. Edelleen hallintosäännön §34 mukaan kasvun ja oppimisen lautakunnan erityistehtäviin ja ratkaisovaltaan kuuluu vastata edellä 16§:n mukaisista palvelualueen tehtävistä.

ja edelleen Länsi-Maaningan viitokset ry:n oikaisuvaatimuksen kohtaan 8) päätöksen toimeenpanoon liittyen seuraavan täydennyksen:

Kysymys on kuntalain mukaan ratkaistavasta hallintoasiasta, joten oikaisuvaatimuksessa esitetty vaatimus hallintolain 49 f§ soveltamista asiaan on perusteeton. Näin ollen päätös on voitu toimeenpanna kuntalain 143§:n mukaisesti lainvoimaa vailla olevana.

Täydennetty lausunto on seuraava:

Länsi-Maaningan viitoset ry:n hallitus, Länsi-Maaningan viitoset ry:n hallituksen varajäsen sekä Kuopion Länsirannan kylät (LYT) ry ja Hirvilahden nuorisoseura ry ovat tehneet oikaisuvaatimuksen kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksestä 24.09.2024 § 72, asianumero 6457/00.01.00.00/2024, koskien Hirvilahden pienyksikön lakkauttamista ja toiminnan siirtämistä Von Wrightin päiväkotiin.

Länsi-Maaningan viitoset ry:n hallituksen oikaisuvaatimus on saapunut ja kirjattu Kasvun ja oppimisen palvelualueelle 24.10.2024, Länsi-Maaningan viitoset ry:n hallituksen varajäsenen oikaisuvaatimus saapunut ja kirjattu 28.10.20 Kuopion Länsirannan kylät (LYT) ry:n ja Hirvilahden nuorisoseura ry:n oikaisuvaatimus on saapunut ja kirjattu 29.10.2024.

Kuntalain 16. luvun 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 16. luvun 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän ja kunnallisvalitus 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kasvun ja oppimisen lautakunnan pöytäkirjasta puuttui oikaisuvaatimusohje ja -osoite ja pöytäkirjaa täydennettiin hallintolain §49 mukaisesti. 8.10.2024 ja pöytäkirja julkaistiin. 9.10.2024. Oikaisuvaatimukset täyttävät edellä mainitut kuntalain edellytykset ja ne voidaan ottaa käsiteltäväksi.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan kasvun ja oppimisen lautakunnan 24.9.2024 tekemän § 72 mukaisen päätöksen kumoamista seuraaviin asioihin vedoten:

Länsi-Maaningan viitoset ry:

- 1) *Palvelupäällikkö (Kuopion kaupunki/Varhaiskasvatuspalvelut) Tiina Mikkilä on lähettänyt 5.9.2024 Hirvilahden päiväkodin pienyksikön vanhemmille sähköpostin (Liite 1.) liittyen suunnitelmasta lakkauttaa Hirvilahden päiväkodin pienyksikkö viikosta 43 alkaen sekä siirtää päiväkotitoiminta Von Wrightin päiväkotiin. Samassa viestissä oli linkki Forms- kyselyyn (kuva 1), joka avautui 5.9.2024 klo 16.00 ja oli avoinna 15.9.2024 klo 23.45 saakka.*

Oikaisuvaatimuksen mukaan sähköpostin saatetekstissä mainittiin virheellisesti, että "Hirvilahden pienyksikkö on osa Von Wrightin päiväkotiä, jonka yhteyteen on Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätösten (18.4.2023 § 38 ja 23.5.2023 § 48) sekä kaupunginhallituksen päätöksen (30.10.2023 § 316) mukaisesti päätetty rakentaa lisätila. Samalla on päätetty, että Hirvilahden yksikön toimintaa jatketaan siihen saakka, kunnes lisätila saadaan Von Wrightin yksikköön."

Oikaisuvaatimuksessa todetaan yllä esitettyjen päätöksien osalta, että todellisuudessa kaupunginhallitus jätti asian pöydälle kokouksessaan 30.10 (Liite 2.). Lisäksi kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 6.11.2023 §325 (Liite 3.), että "Hirvilahden päiväkodin jatkosta tehdään erillinen päätös myöhemmin." Virhettä ei voi pitää vähäisenä, koska virheellisellä tiedolla vastaajaa on johdateltu vastaamaan kyselyyn, millä on ainoastaan kyetty täyttämään hallintolain 41 § vaatimukset.

Oikaisuvaatimuksessa todetaan myös, että kysely toteutettiin kaikille avoimena verkkokyselynä, eikä vastaajan esteellisyyttä (Hallintolaki 27 §, Liite 4.) ole kyetty poissulkemaan. Lisäksi tehty kysely ei täytä laajuudessaan hallintolain 41 § vaatimuksia.

Kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, että lautakunnan 18.4.2023 §38 ja 23.5.2023 §48 tekemissä päätöksissä Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön toimintaa jatketaan siihen saakka, kunnes lisätila saadaan von Wrightin yksikköön (18.4.2023, §38) ja edelleen päätöksessä 23.5.2023, §48, että eteläisen maaseutualueen tarveselvitys aloitetaan von Wrightin yhteyteen rakennettavan lisäosan osalta. Kaupunginhallitus päätti jättää kokouksessaan 30.10.2023 von Wrightin vuokrapäiväkodin hankeselvityksen pöydälle.

Lautakunta toteaa, että Forms-kyselyn saatteena olleessa tekstissä on ollut oikaisuvaatimuksen tekijän esittämä virhe asiankäsittelystä kaupunginhallituksen kokouksesta. Päätös vuokrapäiväkodin hankeselvityksestä ja vuokraviipaleen rakentamisesta sekä Hirvilahden jatkon päättämisestä erikseen tehtiin kaupunginhallituksen kokouksessa 6.11.2023 (§325).

Edellä mainittuihin kasvun ja oppimisen lautakunnan sekä kaupunginhallituksen päätösten perusteella 5.8.2024 lähetetty sähköposti Forms-kyselyyn liittyen on ollut hallintolain §41 mukaista kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien varaamista varsinaisen päätöksenteon tueksi.

Kyselyyn osallistujien esteellisyyden osalta lautakunta toteaa, että kyselyn linkki lähetettiin lasten huoltajille varhaiskasvatusyksikön johtajan kautta ja alueen kyläyhdistyksen edustajalle alueen asukkaille edelleen vastattavaksi. Hallintolain §27 esteellisyydellä tarkoitetaan osallistumista asian käsittelyyn, eikä kyselyyn vastaaminen ole varsinaista asian käsittelyä vaan taustatiedon keräämistä asiankäsittelyn ja vaikutusten arvioinnin tueksi. Lisäksi lautakunta katsoo, että kyselyn toteuttaminen täyttää hallintolain vaatimukset (§41).

Lisäksi kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, että jo vuoden 2023 puolella (29.3.2023) Hirvilahden nuorisoseuran talolla pidettiin keskustelutilaisuus alueen asukkaille Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön lakkauttamisen suunnitelmasta ja toiminnan siirtämisestä von Wrightin päiväkodin yhteyteen. Hirvilahden varhaiskasvatusyksikössä olleiden lasten huoltajien kanssa on pidetty aktiivista yhteyttä koko prosessin ajan.

2) *Tehdyssä vaikutusarvioinnissa (Liite 5.) ei ole huomioitu lapsivaikutusarviointeja Kuopion omien ohjeistuksien mukaisesti (Liite 6.) Tarkastuslautakunta on todennut 3.9.2024 (Liite 7.), että "lapsivaikutusten arvioinnin ohjeistukset on annettu palvelualueille, mutta niitä ei ole toteutettu."*

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että Kuopion kaupungin lapsivaikutustenarviointeja koskevassa ohjeistuksessa on mainittu muun muassa seuraavaa:

"Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) on lapsiin kohdistuvien vaikutusten ennakointia ja seurantaa. Lapsivaikutuksia arvioimalla voidaan selittää lapsen oikeuksien ja etujen toteutumista sekä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä kokonaisuutena. Tarkoituksena on varmistaa, että lapsen etua harkitaan kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa. Lapsivaikutusten arviointi lisää myös päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja moniarvoisuutta. –

Lapsivaikutusten arviointi on työväline YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen edellyttämään lapsen edun arviointiin. YK:n lapsen oikeuksien sopimus on laaja-alainen ihmisoikeussopimus, joka on ollut Suomessa lakina voimassa vuodesta 1991 lähtien. Sopimuksella turvataan lasten (alle 18-vuotiaat) hyvinvointia ja kehitystä. Lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa kaikkia julkisen vallan toimijoita. Lapsen oikeuksien sopimus sisältää neljä yleisperiaatetta, jotka ovat:

--Kuopiossa toteutetaan lapsivaikutusten arviointia osana kaikkea päätöksentekoa. Toteutettavan lapsivaikutusten arvioinnin laajuus riippuu päätettävästä asiasta. Laajempi lapsivaikutusten arviointi on tarpeen toteuttaa, muun muassa, mikäli päätöksellä oletetaan olevan laajoja tai ristiriitaisia vaikutuksia lapsiin, mutta myös tilanteessa, jossa päätös koskee pienempää joukkoa lapsia, mutta näiden lasten hyvinvoinnin kannalta merkityksellistä asiaa.

Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arviointia on hyvä tarkastella neljästä eri näkökulmasta: 1) lasten näkemykset, 2) aikuisten näkemykset (vanhemmat, viranhaltijat, päättäjät), 3) lapsenoikeus näkemys ja 4) tutkimusnäyttöpohja.

Dokumentointiin kuvataan vähintään nämä kohdat

- Arvioinnin toteuttaneen työryhmän kokoonpano
- Päätettävän asian lyhyt kuvaus
- Mahdollisten päätösvaihtoehtojen kuvaus
- Kuvaus tiedon hankinnasta ja käytöstä
- Arvioinnista saadut tulokset ja tiedot aiheesta (**sisältää vähintään kuvauksen lapsen oikeuksien sopimuksen neljän yleisperiaatteen toteutumisesta**).
- Johtopäätökset ja ratkaisuehdotukset perusteluineen “

Oikaisuvaatimuksessa mainitaan, että tehdyssä vaikutusarvioinnissa on jätetty huomioimatta YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen neljän yleisperiaatteen toteutuminen, mitkä Kuopion kaupungin omassa ohjeistuksessa on mainittuna vähimmäisvaatimuksina. YK:n lapsen oikeuksien sopimus on laaja-alainen ihmisoikeussopimus, joka on ollut Suomessa velvoittavana lakina voimassa vuodesta 1991 lähtien. Lain nimenomaisena tarkoituksena on varmistaa, että lapsen etua harkitaan kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa kyseenalaistetaan lautakunnan jäsen Kaisa Kähkösen lautakunnan päätökseen (24.9.2024 § 72) esittämä ja lautakunnan hyväksymä lisäys ”Lapsivaikutusten arviointi on tehty osana vaikutusten ennakoarviointia ja päätöksenteon kannalta riittävän tarkasti.”

Oikaisuvaatimuksessa todetaan em. lisäyksen rikkovan YK:n lapsen oikeuksien sopimusta (velvoittava) ja olevan vastoin kaupungin omaa ohjeistusta lapsiarvioinnin tekemiseen. Lisäyksen osalta vaatimuksessa esitetään lisäyksen mitätöintiä edellä mainituin perustein.

Lautakunta toteaa, että lapsivaikutusten arviointien osalta on palvelualueella toimittu voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti ja vaikutusten arviointi on ollut riittävää. Lapsivaikutusten arviointia ja perusteita on tarkastettu Kuopion kaupungissa 21.10.2024 kaupunginhallituksen päätöksellä §293}.

Lautakunnan jäsenen (Kaisa Kähkönen) tekemä lisäyksesitys on käsitelty kokouksessa ja kirjattu pöytäkirjaan kokouks käsittelyn mukaisesti ja pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu. Hyväksytyn pöytäkirjan osalta lautakunta toteaa, että pöytäkirjaa ei muuteta.

- 3) Lautakunnan päätöksessä ei ole tehty maaseutuvaikutusten arviointia. Kuopiossa maaseutupoliittisena kehittämisvälineenä 2000-luvulla on toiminut maaseutuohjelma (liite 8). Maaseutuohjelma on täsmentänyt ja toteuttanut kulloinkin voimassa olevaa kaupunkistrategiaa. Kuopion kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 16.5.2022 hyväksynyt Kuopion maaseutuohjelman vuosille 2022–2030. Maaseutuohjelman mukaan ”maaseutua merkittävästi koskevassa päätöksenteossa (esim. palveluverkosto, liikenneratkaisut, kaavoitus) hyödynnetään maaseutuvaikutusten arvioinnin työkalua (MVA).” Lisäksi

maaseutuohjelmaan on liitetty SWOT- analyysi (kuva 3), jonka avulla toimintaa voidaan tarkastella useista eri näkökulmista.

Lautakunta toteaa, että maaseutuvaikutusten arvioinnissa on noudatettu voimassa olevaa ohjeistusta. Kyseistä ohjetta on päivitetty Kuopion kaupungissa 21.10.2024 em. kaupunginhallituksen päätöksellä §293.

- 4) *Kuopion kaupunginvaltuusto on linjannut 20.05.2024 talouden tasapainotusohjelmassa (Liite 9.) seuraavasti: "Palveluverkkosuunnittelussa huomioidaan myös saavutettavuus sekä yhdyskunta- ja liikennejärjestelmäsuunnittelun näkökulmat (mm. asiointiliikenteen yleisimmät suunnat sekä yksiköiden saavutettavuus jalan tai joukkoliikenteellä). Varhaiskasvatuksen palveluverkossa huomioidaan vaikutukset huoltajien työssäkäyntiin ja yritystoiminnan harjoittamisen mahdollisuuksiin. (Äänestys 5)."*

Oikaisuvaatimuksessa mainitaan, että osalle Hirvilahden päiväkodin asiakasperheistä lakkauttaminen tarkoittaa yli 100 kilometrin päivittäisiä ajomatkoja päiväkotimatkoihin päivittäin. Tällä on erittäin suuri merkitys lasten hyvinvointiin, kehitykseen ja jaksamiseen mielettömien kuljetuskilometrien takia, huoltajien työssäkäyntiin, yritystoiminnan harjoittamisen mahdollisuuksiin sekä koko maaseutualueen elinvoimaisuuteen alueellamme. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa esitetään esimerkki, mitä Hirvilahden päiväkodin toiminnan aiheuttaa.

"Esimerkki yhdestä asiakasperheestä (asuinpaikka Kurolanlahti, Maaninka), mikäli Hirvilahden päiväkodin toiminta lakkautetaan:

Etäisyys lapsen kotoa Hirvilahden päiväkotiin on 13 km/suunta

-> päiväkodin lakkauttamisen myötä lähimmät päiväkodit ovat joko Von Wrightin päiväkoti tai Maaningan kirkonkylän päiväkoti, joihin molempiin on matkaa noin 30 km/suunta

-> Päivittäiset matkakilometrit kasvaisivat 52 kilometristä noin 120 kilometriin

-> Vuosittaiset matkakilometrit olisivat jatkossa noin 26.000 kilometriä ja pelkästään päiväkotimatkoihin käytettävä aika vuodessa olisi noin 440 tuntia"

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että lisäksi on myös huomioitava, että lasten turvallisuudentunne voi heiketä suurissa päivähoitoyksiköissä sekä riski muun muassa infektoiden herkempään leviämiseen kasvaa.

Lautakunta toteaa, että on mahdollista, että Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön lakkauttaminen voi johtaa siihen, että joidenkin huoltajien osalta päivittäiset ajomatkat saattavat kasvaa, mutta huoltajien työmatkasuunnat huomioiden varhaiskasvatuspaikan järjestämisessä on kuntien välinen yhteistyö myös mahdollista.

Varhaiskasvatustoiminnan siirtämisellä von Wrightin varhaiskasvatukselle suunniteltuihin uusiin tiloihin varmistetaan terveelliset ja turvalliset olosuhteet varhaiskasvatuksen toteuttamiselle. Von Wrightin koulun kanssa tehtävä yhteistyö helpottaa lapsen siirtymistä perusopetukseen ja vahvistaa yhtenäistä lapsen kasvun- ja opinpolkua.

- 5) *Kasvun ja oppimisen lautakunnan 24.9.2024/pykälä 72 mukana tullut ensimmäinen muutoksenhakuohje (Liite 10) oli virheellinen. Päätöksen mukana tulleen muutoksenhakuohjeen mukaan oikaisuvaatimuksen tekeminen oli kielletty, vaikka kyseessä oli lautakunnan tekemä lopullinen päätös eikä asian valmistelu tai toimeenpano.*

Kuopion kaupunki päivitti myöhemmin muutoksenhakuohjetta (liite 11). Myös tämä muutoksenhakuohje on virheellinen, koska siinä on sanottu, että "oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista." Muutoksenhakuajan tulee kuitenkin alkaa 14 päivän kuluessa uuden muutoksenhakuohjeen julkaisemisesta.

Hallintolain (2003/43) §49, Valitusosoituksen korjaaminen, mukaan jos valitusosoitetta ei ole annettu tai päätöksessä on virheellisesti ilmoitettu, ettei siihen saa hakea muutosta valittamalla, viranomaisen on annettava uusi lainmukainen valitusosoitus.

Kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, että kokouksen pöytäkirjasta 24.09.2024 § 72, asianumero 6457/00.01.00.00/2024 puuttuneen oikaisuvaatimusohjeen osalta oikaisuvaatimusohje ja -osoite täydennettiin hallintolain §49 mukaisesti pöytäkirjaan 8.10.2024 ja pöytäkirja allekirjoitettiin uudelleen ja julkaistiin. 9.10.2024. Uudelleen julkaistun pöytäkirjan osalta noudatettiin hallintolain mukaista oikaisuvaatimusaikaa.

- 6) *Kuopion kaupunki on tarkoituksenmukaisesti näivettänyt Hirvilahden päiväkodin toimintaa jo pidemmän aikaa. Hirvilahden päiväkodissa on ollut keväällä 2024 hoidossa lähemmäs 20 lasta, mutta syksyllä 2024 hoidossa on ollut enää viisi lasta. Lasten määrän selkeää laskua selittää se, että päiväkodin toimintaa on näivetetty muun muassa seuraavilla tavoilla:*

- *Hirvilahden päiväkodista siirrettiin kevään 2024 aikana kaksi hoitajaa toisiin yksiköihin, mutta uusia työntekijöitä ei palkattu tai siirretty tilalle Hirvilahden yksikköön. Hirvilahden päiväkotiin haettiin kesän aikana varhaiskasvatuksen opettajaa määräraikaiseen, n. 4,5 kk pituiseen, työsuhteeseen, mutta kaupungin mukaan rekrytointi ei tuottanut tulosta. Koska työntekijää haettiin vain lyhyeksi määräajaksi, se kertoo kaupungin tarkoituksenmukaisuudesta päättää toiminta sekä lisätä rekrytoinnin hankaluuksia.*
- *Kevään 2024 jälkeen hoitoajat rajoitettiin klo 8–16 välille, mikä aiheutti sen, että osan asiakasperheistä oli hakeuduttava muuhun varhaiskasvatusyksikköön*
- *Kevään 2024 jälkeen uusia lapsia ei ole otettu päiväkotiin*

Lautakunta toteaa, että Hirvilahden varhaiskasvatuksen yksikön osalta tiloihin ja sijaintiin liittyvät haasteet ovat olleet sellaisia, ettei yksikköön ole saatu palkattua työntekijöitä. Henkilöstön palkkaamisessa huomioidaan varhaiskasvatuslain 35 §:n mukainen henkilöstön mitoitus, 37 §:n mukainen henkilöstörakenne sekä 26–28 §:n mukaiset kelpoisuudet. Jos paikkaa hakevien lasten määrään, yksikössä olevaan lapsimäärään tai yksikön toimintaan liittyy epävarmuustekijöitä, on työsuhteissa turvauduttu lyhyempiin määräaikoihin. Yksikön aukioloaikoja on jouduttu rajaamaan klo.8–16 välille, koska yksikössä on ollut töissä vain kaksi lastenhoitajaa edellä mainituista syistä johtuen. Jokaisen lapsen hakuprosessin aikana huoltajien kanssa on käyty keskustelu lasta ja perhettä parhaiten palvelevasta hoitopaikasta. Huoltajat itse valitsevat lapsen hoitopaikan tarjolla olevista vaihtoehdoista.

Kaupunginhallitus päätti (6.11.2023, §325) vuokraviipaleen rakentamisesta von Wrightin päiväkodin yhteyteen ja että, Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön jatkosta tehdään erillinen päätös myöhemmin. Palvelualueella on odotettu von Wrightin valmistumista ja

sen myötä Hirvilahden jatkosta päätöstä. Tämän takia rekrytoinnit ovat olleet määräaikaista.

- 7) *Kuopion kaupungin hallintosäännössä 34 § (Liite 12) on määritetty kasvun ja oppimisen lautakunnan erityistehtävät ja ratkaisuväliltä. Kasvun ja oppimisen lautakunnan ratkaisuväliltään ei kuulu päiväkodin toiminnan lakkauttaminen ja siirtäminen toiseen yksikköön. Lautakunta on 24.9.2024/pykälä 72 tekemällään päätöksellään ylittänyt toimivaltansa.*

Toimivallan osalta lautakunta katsoo, että sillä on ollut oikeus ratkaista Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön toiminta em. hallintosäännön mukaisesti, koska lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen järjestämisestä ja kyse on ollut toiminnan siirtämisestä ajankäyttöön ja varhaiskasvatukselle paremmin suunniteltuihin ja soveltuviin tiloihin.

Hallintosäännön 10§:n mukaan kasvun ja oppimisen lautakunta johtaa kasvun ja oppimisen palvelualueita ja 16§:n mukaan kasvun ja oppimispalvelualueeseen kuuluu vastuualueena varhaiskasvatuspalvelut. Edelleen hallintosäännön §34 mukaan kasvun ja oppimisen lautakunnan erityistehtäviin ja ratkaisuväliltään kuuluu vastata edellä 16§:n mukaisista palvelualueen tehtävistä.

- 8) *Kuopion kaupunki on lakkauttanut Hirvilahden päiväkodin toiminnan 21.10.2024 alkaen. Toiminnan lakkauttaminen on hallintolain kohdan 49 f § (7.8.2015/893) vastainen:*

"Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Päätöstä, johon saa vaatia oikaisua, ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Kun oikaisuvaatimus on tehty, oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomaisella voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi. Täytäntöönpanon kieltämis- tai keskeytysasiassa annettuun ratkaisuun ei saa hakea erikseen muutosta."

Kuopion kaupunki on siis toiminut lainvastaisesti, koska on laittanut Hirvilahden päiväkodin kiinni oikaisuvaatimusaikana. Kuopion kaupungin henkilöstö- ja hallintopäällikkö Pekka Savolainen on ilmoittanut, että oikaisuvaatimuksen viimeinen jättöpäivä on 30.10.2024.

Lautakunta toteaa, että varhaiskasvatusyksikön toiminnan siirtäminen on voitu panna toimeen lainvoimaa vailla olevana kuntalain 143§:n mukaisesti. Toiminta on siirretty vonWrightiin, koska Hirvilahden varhaiskasvatusyksiköstä tehdyssä hankesuunnitelmassa sekä sisäilmakatselmuksessa (7.3.2024) on todettu kiinteistön vaativan rakenteiden laaja-alaista purkamista ja korjaamista sekä LVIAS-tekniikan järjestelmien uusimista. Huoltajien kanssa on keskusteltu varhaiskasvatus toiminnan siirrosta Hirvilahdesta von Wrightin ennen lautakunnan kokousta ja heti lautakunnan 24.9.2024 tekemän päätöksen jälkeen. Kaikkien yksikössä hoidossa olleiden neljän lapsen siirto Hirvilahdesta von Wrightiin tehtiin yhteistyössä huoltajien kanssa lautakunnan päättämässä aikataulussa.

Kysymys on kuntalain mukaan ratkaistavasta hallintoasiasta, joten oikaisuvaatimuksessa esitetty vaatimus hallintolain 49 f § soveltamista asiaan on

perusteeton. Näin ollen päätös on voitu toimeenpanna kuntalain 143§:n mukaisesti lainvoimaa vailla olevana.

Oikaisuvaatimuksen yhteenvetona todetaan, että:

Edellä mainituilla perusteilla vaadimme, että lautakunnan 24.9.2024/ pykälä 72 tekemä päätös kumotaan. Päätöksen valmisteluissa on annettu virheellistä tietoa kuntalaisille. Tehdyissä valmisteluissa, esityksessä ja päätöksessä ei ole otettu huomioon Suomen ratifioimaa lakia YK:n lasten oikeuksien sopimuksesta, mikä velvoittaa toimimaan lain mukaisesti. Päätöksen valmisteluissa ja täytäntöönpanossa tehdyt toimet rikkovat sekä hallinto- että kuntalakia. Tehty päätös on Kuopion kaupungin hallintosäännön 34 § vastainen. Lisäksi tehdyt valmistelut esitykset ja päätökset ovat ristiriidassa kaupungin omien ohjeistuksien (Ohje lapsivaikutusten arvioinnin toteutukseen, Kuopion maaseutuohjelma 2022–2030) kanssa.

Lautakunta toteaa loppupäätelmänään, että lautakunta on antanut vastineensa esitettyyn oikaisuvaatimukseen ja lautakunnan tekemä päätös 24.9.2024/ pykälä 72 on sekä hallinto- että kuntalain mukainen ja noudattanut kaupungin voimassa olevaa hallintosääntöä. Lautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Länsirannan kylät (Lty) ry ja Hirvilahden nuorisoseura ry vaativat oikaisuvaatimuksessaan seuraavaa:

1.Päätösasiakirjassa (selostus pöytäkirjassa 24.9.) von Wrightin lisäviipaleen rakentamispäätöksien osalla on useitakin virheellisiä päivämääriä, jotka selvyiden vuoksi on syytä muuttaa totuudenmukaisiksi:

Kaupunginhallituksen tai kasvun ja oppimisen lautakunnan pöytäkirjoja ei ole liitetty tähän yhteenvetoon, koska ne ovat ladattavissa Kuopion kaupungin omilta verkkosivuilta.

Tekstiä 24.9. päätöksen selostuksesta, keltaisella maalatut virheellisiä: Hirvilahden pienyksikkö on osa von Wrightin päiväkotia. Von Wrightin yhteyteen on Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätösten (18.4.2023 § 38 ja 23.5.2023 § 48) sekä kaupunginhallituksen päätöksen (30.10.2023 § 316) mukaisesti rakennettu lisäviipale, jossa on kaksi lapsiryhmää.

=> Oikaisuvaatimus: kaupunginhallitus jätti 30.10.2023 asian pöydälle, ja varsinainen rakentamispäätös tehtiin Kaupunginhallituksen kokouksessa 06.11.2023 § § 325, 3104/10.03.02.00/2023.

Lautakunta toteaa, että Forms-kyselyn saatteena olleessa tekstissä on ollut oikaisuvaatimuksen tekijän esittämä virhe asiankäsitteystä kaupunginhallituksen kokouksesta. Päätös vuokrapäiväkodin hankeselvityksestä ja vuokraviipaleen rakentamisesta sekä Hirvilahden jatkon päättämisestä erikseen tehtiin kaupunginhallituksen kokouksessa 6.11.2023 (§325).

Selostus, toinen kappale, 24.9. pöytäkirjasta:

Viipaleen rakentaminen von Wrightin päiväkodin yhteyteen liittyy eteläisen maaseudun tarveselvitykseen, jossa työryhmän esitys von Wrightin laajentamiselle Kasvun ja oppimisen lautakunnan kokouksessa 23.5.2023 § 48 ja von Wrightin vuokrapäiväkodin hankeselvitykseen, joka käsiteltiin Kasvun ja oppimisen lautakunnassa 2.8.2023 § 63.

=> Oikaisuvaatimus: tosiasiallisesti Kasvun ja oppimisen lautakunta ei ole pitänyt kokousta 2.8.2023, asia on jätetty pöydälle 22.8.2023 kokouksessa. Hankeselvitys on

hyväksytty lautakunnan kokouksessa 10.10.2023, jolloin se on esitetty edelleen hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle.

Lautakunta toteaa, että asiakirjassa on ollut kirjoitusvirhe ja asia on tosiasiallisesti käsitelty 22.8.2023 ja edelleen 10.10.2023 kokouksissa. Asiakirjassa ollut virheellinen päivämäärä ei kuitenkaan ole vaikuttanut asian sisältöön tai käsittelyyn.

2. Edellä mainitut virheellisyudet päivämäärissä toistuvat asukkaille suunnatussa tiedotteessa, missä on myös muita epätarkkuuksia ja totuudenvastaista informaatiota

Palvelupäällikkö Tiina Mikkilä lähetti Anja Lapveteläiselle 5.9.2024 pyynnön jakaa tiedote Hirvilahden päiväkodin sulkemisesta ja tähän liittyvä forms-kysely Hirvilahden kyläyhdistyksen jäsenille (liite 1). Tiedote oli Hirvilahden nuorisoseura ry:n [www-sivuilla \(www.hirvilahti.fi\)](http://www.hirvilahti.fi) 7.9.2024 lähtien pyydetyn ajan, ja siitä tiedotettiin sekä Hirvilahden nuorisoseura ry:n että Kuopion Länsirannan kylät ry:n facebook-sivuilla. Tiedotteen alku (virheelliset kohdat on maalattu keltaisella):

Hirvilahden pienyksikkö on osa von Wrightin päiväkotia, jonka yhteyteen on Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätösten (18.4.2023 § 38 ja 23.5.2023 § 48) sekä kaupunginhallituksen päätöksen (30.10.2023 § 316) mukaisesti päätetty rakentaa lisätila. Samalla on päätetty, että Hirvilahden yksikön toimintaa jatketaan siihen saakka, kunnes lisätila saadaan von Wrightin yksikköön.

Lisätilan rakentaminen von Wrightin päiväkodin yhteyteen liittyy eteläisen maaseudun tarveselvitykseen, jossa työryhmän esitys von Wrightin laajentamiselle hyväksyttiin Kasvun ja oppimisen lautakunnan kokouksessa 23.5.2023 (§ 48) ja von Wrightin vuokrapäiväkodin hankeselvitykseen, joka käsiteltiin Kasvun ja oppimisen lautakunnassa 2.8.2023 (§63). Uusi lisätila on otettu käyttöön 1.8.2024. Keväällä 2024 Hirvilahden pienyksikön lakkauttamisprosessi liitettiin osaksi talouden tasapainottamisohjelmaa. Hirvilahden nuorisoseurantalolla on pidetty keskustelutilaisuus muutokseen liittyen 3.9.2023. Kaupungille on saapunut vuonna 2023 lausuntoja ja adresseja Hirvilahden jatkoon liittyen. Tämän lisäksi halutaan hallintolain 41 §:n mukaisesti varata vaikuttamismahdollisuus tämän kyselyn avulla.

=> **Oikaisuvaatimus:** kuten edellä on todettu, kaupunginhallitus teki rakentamispäätöksen 6.11.2023, mutta Tiina Mikkilän mainitsemaa toteamusta ei koskaan ole tehty, vaan 6.11.2023 Kaupunginhallituksen kokouksessa todettiin, että 'Hirvilahden päiväkodin jatkosta tehdään erillinen päätös myöhemmin.' Näin ollen asukkaille tässä yhteydessä kerrottu informaatio ei ole totta. Myös hankeselvityksen hyväksymispäivämäärä (2.8.2023) on väärä, kuten myös keskustelutilaisuuden päivämäärä, joka tosiasiallisesti oli 29.3.2023, siis jo 1,5 vuotta ennen suunniteltua sulkemisen ajankohtaa.

Edellä mainittujen virheellisten tietojen jakaminen asukkaille on huonon hallintotavan mukaista, jonka voi myös ainakin osin tulkita tarkoitushakuiseksi toiminnaksi tai välinpitämättömyydeksi asianosaisia perheitä ja asukkaita kohtaan.

Lautakunta toteaa, että asiakirjassa on ollut kirjoitusvirhe ja asia on tosiasiallisesti käsitelty 22.8.2023 ja edelleen 10.10.2023 kokouksissa. Asiakirjassa ollut virheellinen päivämäärä ei kuitenkaan ole vaikuttanut asian sisältöön tai käsittelyyn.

Päätös vuokrapäiväkodin hankeselvityksestä ja vuokraviipaleen rakentamisesta sekä Hirvilahden jatkon päättämisestä erikseen tehtiin kaupunginhallituksen kokouksessa 6.11.2023 (§325).

Lautakunnan näkemys on, että asiassa tiedottamisessa on ollut puutteita päivämäärien suhteen, mutta virheelliset päivämäärät eivät kuitenkaan ole estäneet vaikuttamismahdollisuuksia eikä toiminta lautakunnan käsityksen mukaan ole ollut tarkoitushakuista tai välinpitämätöntä asianosaisia perheitä tai alueen asukkaita kohtaan.

3. Asukkaiden mielipiteiden kerääminen anonyymisi on esteellisyyden näkökulmasta kyseenalaista

=> **Oikaisuvaatimus:** Jotta esteellisyyden mahdollisuus voitaisiin sulkea pois hallintolain §27 mukaisesti, vastaukset olisi pitänyt kerätä niin, että vastaajan identifikaatio olisi tullut edes kyselystä vastaavan tietoon niin, että mahdollisen jääviyden voi kuka tahansa jälkikäteen tarvittaessa tarkistaa. On myös epäselvää, pystyikö tässä tapauksessa sama asukas antamaan useamman vastauksen. Tällaiset epäkohdat ovat teknisesti suhteellisen helposti säädettävissä kyselyjen laatimisen yhteydessä. Kun asukkaiden mielipiteitä on hallintolain §41 mukaan kuunneltava, tehtäköön se niin, että tulkinnalle ei jää sijaa. Toinen asia on, minkä verran mielipiteet tosiasiallisesti painavat päätöksenteossa: mm. tässä tapauksessa mielipiteet (42/44 lakkauttamista vastaan) oli kyllä kokouspöytäkirjan liitteenä, mutta itse esittelytekstissä näitä ei ole mainittu.

Asukasyhdistykset ovat lähettäneet Kasvun ja oppimisen lautakunnan kokoukseen 24.9. lausunnon päiväkodin sulkemiseen liittyen (liite 2), mutta myöskään tämän mahdollista huomiointia asian käsittelyyn yhteydessä pöytäkirjassa ei ole mainintaa.

Kyselyyn osallistujien esteellisyyden osalta lautakunta toteaa, että kyselyn linkki lähetettiin lasten huoltajille varhaiskasvatusyksikön johtajan kautta ja alueen kyläyhdistyksen edustajalle alueen asukkaille edelleen vastattavaksi. Hallintolain §27 esteellisyydellä tarkoitetaan osallistumista asian käsittelyyn, eikä kyselyyn vastaaminen ole varsinaista asian käsittelyä vaan taustatiedon keräämistä asiankäsittelyn ja vaikutusten arvioinnin tueksi. Lisäksi lautakunta katsoo, että kyselyn toteuttaminen täyttää hallintolain vaatimukset (§41).

Lisäksi kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, että jo vuoden 2023 puolella (29.3.2023) Hirvilahden nuorisoseuran talolla pidettiin keskustelutilaisuus alueen asukkaille Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön lakkauttamisen suunnitelmasta ja toiminnan siirtämisestä von Wrightin päiväkodin yhteyteen. Hirvilahden varhaiskasvatusyksikössä olleiden lasten huoltajien kanssa on pidetty aktiivista yhteyttä koko prosessin ajan. Asukasyhdistysten lähettämät lausunnot ovat olleet lautakunnan ja viranhaltijoiden käytettävissä päätöstä tehtäessä.

4. Vaikutusten ennakoarvioinnit ovat puutteelliset

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA):

Vaikka kyseessä oli Kuopion valtuuston 20.5.2024 tekemän linjauksen toimeenpanoa koskeva päätös, olisi lapsivaikutusten arviointi pitänyt tehdä laajempaa selvityksenä, joka huomioi YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen edellyttämän lapsen edun arvioinnin. Tuota vaikutusten arviointia ei ole tehty myöskään 20.5.2024 linjauksesta päätettäessä.

YK:n lapsen oikeuksien sopimus on laaja-alainen ihmisoikeussopimus, joka on ollut Suomessa lakina voimassa vuodesta 1991 lähtien. Sopimuksella turvataan lasten (alle 18-vuotiaat) hyvinvointia ja kehitystä. Lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa kaikkia julkisen vallan toimijoita. Lapsen oikeuksien sopimus sisältää neljä yleisperiaatetta, jotka ovat: syrjimättömyys, lapsen edun ensisijaisuus, lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen ja lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen.

Myös Kuopion kaupungin oma ohjeistus edellyttää (liite 3), että 'lapsivaikutusten arviointi tehdään, mikäli päätöksellä oletetaan olevan laajoja tai ristiriitaisia vaikutuksia lapsiin, mutta myös tilanteessa, jossa päätös koskee pienempää joukkoa lapsia, mutta näiden lasten hyvinvoinnin kannalta merkityksellistä asiaa.

Tässä tapauksessa viimeksi mainittu kohta täyttyy.

LAVA on tehdyn päätöksen yhteydessä tehty ennakoarviointina, johon on osallistunut kolme kaupungin varhaiskasvatuksen johdossa olevaa asiantuntijaa (liite 4) ja siten näkemykset ovat puhtaasti heidän, ei lasten tai heidän vanhempien. Tehdyt arvioinnit ovat vain suuntaa antavia +/- tai o merkinnöillä. Erityisesti kiinnittää huomiota kohta, missä asiantuntijat ovat arvioineet vaikutukset lasten terveyteen, elintapoihin ja osallistumiseen neutraalina (o), joka on pitkien päivittäisten kuljetusmatkojen ollessa kyseessä hyvin kyseenalaista. Kun lapsen kuljetusmatkat tulevat lakkautuksen yhteydessä pitenemään ajallisesti esimerkinomaisesti 2 x 20 min päivässä, se on väistämättä poissa perheen yhteisestä ajasta, levosta sekä mahdollisuudesta liikkua luonnollisesti omassa pihaympäristössä, mikä voi pitkällä aikavälillä lisätä lapsen ja vanhempien psykologista ja terveydellistä kuormaa. Hirvilahden päiväkodin asiakaskunnassa on perheitä, joissa kuljetusmatkat tulevat lakkautuksen jälkeen olemaan edellä mainittua paljon pitemmät, joten asiantuntijoiden neutraaliksi arvioidut vaikutukset näyttäytyvät siinä valossa tosiasian vähättelynä.

=> **Oikaisuvaatimus:** LAVA tulee tehdä, vaikka jälkikäteen, jotta kaupungissa ymmärretään nykyistä paremmin se, millaiset vaikutukset pitkillä kuljetusmatkoilla on varhaiskasvatuksen piirissä oleville lapsille ja heidän perheilleen. Kun nykyisessä käytännössä toimitaan olettamusten varassa, voi kuljetuksista koitunut vahinko näyttäytyä myöhemmin psykososiaaliseen ja terveyteen liittyvän palvelutarpeen lisääntymisenä.

Maaseutuvaikutusten arviointi (MVA):

Tutkimustieto osoittaa yksiselitteisesti, että palveluiden leikkaukset heikentävät maaseutualueen elinvoimaa (Lehtonen 2021). Siksi on ensiarvoisen tärkeää, että tämä tilanne tulee myös Hirvilahden päiväkodin vaikutusalueen osalta arvioiduksi asianmukaisella maaseutuvaikutusten arvioinnilla (MVA), mitä ei ole tehty päätöksen yhteydessä. Lisäksi Kuopion kaupungin oman strategian mukainen ja valtuuston 16.5.2022 hyväksymä maaseutuohjelma edellyttää MVA:n hyödyntämistä palveluverkon muutosten yhteydessä. On huomioitava, että Hirvilahden koulu lakkautettiin vasta kolme vuotta sitten. Kun kylältä lähtee po päätöksen mukaisesti myös päiväkotia, todennäköisyys alueen sammumiselle kaksinkertaistuu, mikä luo suuren uhan alueen potentiaalinen huomioimiselle.

Päätöksen mukainen ennakoarviointi aliarvioi vaikutukset yrityksiin neutraaliksi. Kun huomioidaan, että Hirvilahden päiväkotia tarjoaa palvelunsa myös alueen aktiivisille maaseutuyrityksille, jo pelkästään pitkien lasten kuljetusmatkojen kustannukset sekä niihin kulunut aika vaikuttaa merkittävästi kyseisten yritysten toimintaedellytyksiin. Päätöksellä on myös suora yhteys mm. Hirvilahden kyläkaupan toimintaedellytyksiin.

Vaikka nyt päätöksen teon yhteydessä 24.9.2024 ja syksyllä 2024 päiväkodissa on ollut hoidettavana vain viisi lasta, tilanteeseen on päädytty palvelualueen omien

virkapäätösten seurauksena. Alueen luonnollinen tarve päiväkodille on suurempi (16 lasta keväällä 2024).

=> Oikaisuvaatimus: *Maaseutuvaikutusten arviointi tulee tehdä, vaikka jälkikäteen, jotta kaupungissa ymmärretään nykyistä selkeämmin se, miten lakkautukset vaikuttavat alueen toimijoihin, yrityksiin, ja vetovoimaan. Ja mikä tärkeintä, että tätä tietoa voidaan hyödyntää lakkautusten jälkeen parhaalla mahdollisella tavalla niin, että alue saadaan hyödyntämään oma potentiaalinsa osana kaupungin maaseutualueen toimijuutta ja kehitystä.*

Vaikutusten arvioinnin osalta lautakunta toteaa, että lapsivaikutusten arviointien osalta on palvelualueella toimittu asian käsittelyn hetkellä voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti ja vaikutusten arviointi on ollut riittävää. Lapsivaikutusten arviointia ja perusteita on tarkastettu Kuopion kaupungissa 21.10.2024 kaupunginhallituksen päätöksellä §293). Lisäksi myös maaseutuvaikutusten arvioinnissa on noudatettu voimassa olevaa ohjeistusta. Kyseistä ohjetta on päivitetty Kuopion kaupungissa 21.10.2024 em. kaupunginhallituksen päätöksellä §293).

5. Päiväkoti on suljettu päätöksen oikaisuvaatimusajan ollessa voimassa
24.9. 2024 tehdyn päätöksen oikaisuvaatimusaikaa jouduttiin lautakunnan oman virheellisen tulkinnan vuoksi muuttamaan, jolloin tämän päättyminen osui päivämäärälle 30.10.2024. Tästä huolimatta Hirvilahden päiväkoti on suljettu jo 21.10. 2024 lähtien (liite 5), mikä on vastoin hallintolakia 49 f§ (7.8.2015/893).

Lautakunta toteaa, että varhaiskasvatustyksikön toiminnan siirtäminen on voitu panna toimeen lainvoimaa vailla olevana kuntalain 143§:n mukaisesti. Toiminta on siirretty vonWrightiin, koska Hirvilahden varhaiskasvatustyksiköstä tehdyssä hankesuunnitelmassa sekä sisäilmakatselmuksessa (7.3.2024) on todettu kiinteistön vaativan rakenteiden laaja-alaista purkamista ja korjaamista sekä LVIAS-tekniikan järjestelmien uusimista. Huoltajien kanssa on keskusteltu varhaiskasvatustoiminnan siirrosta Hirvilahdesta von Wrightin ennen lautakunnan kokousta ja heti lautakunnan kokouksen 24.9.2024 tekemän päätöksen jälkeen (§72). Kaikkien yksikössä hoidossa olleiden neljän lapsen siirto Hirvilahdesta von Wrightiin tehtiin yhteistyössä huoltajien kanssa lautakunnan päättämässä aikataulussa.

Yhteenvedona esitämme seuraavaa:

Päätösasiakirjat on päivitettävä päivämäärien suhteen totuudenmukaisiksi. Lapsivaikutusten laaja arviointi ja maaseutuvaikutusten arviointi on tehtävä asianmukaisesti jälkikäteen.

Tällainen epämääräinen toiminta on paitsi hyvän hallintotavan vastaista, myös erittäin loukkaavaa asianosaisia asukkaita ja heidän perheitään kohtaan. Koska kaupungin talouden tasapainotusohjelman mukaisesti vastaavanlaisia lakkautuksia on todennäköisesti odotettavissa Kuopion kaupungilla lähivuosina muuallakin, on vähimmäisvaatimuksena oltava, että niiden valmistelu tehdään tavalla, joka ei loukkaa asukkaiden ja heidän lastensa oikeusturvaa yhtään sen enempiä kuin on täysin välttämätöntä.

Vähimmäisvaatimuksena tulee olla, että päätösten esittely tehdään totuudenmukaisesti sekä asukkaille että lautakunnalle ja että valmisteluun jätetään sen verran ylimääräistä aikaa, ettei tällaisiin kaikin puolin kyseenalaisiin, perheiden kannalta sekaannusta aiheuttaviin ja kiusallisiin tilanteisiin jouduta.

Anonyymeistä asukkaiden mielipiteiden keräämisestä hallintolain §41 toteutumiseksi tulee luopua.

Itse päätöksen perumisen vaatimus olisi perusteltua, mutta tilanteen liu'uttua huonon hallintotavan vuoksi jo toimenpiteisiin, se toisi todennäköisesti kaikkein eniten sekaannusta ja ylimääräistä kuormaa hoidettaville lapsille. Jätämme asian vaatiman jatkokäsittelyn kasvun ja oppimisen lautakunnan ja kaupungin varhaiskasvatuksen asiantuntijoiden harkintaan. Luonnollisesti edellytämme, että uusi mahdollinen päätös kestää asian läpinäkyvän totuudenmukaisuuden ja lasten edun huomioon ottaen parhaalla mahdollisella tavalla. Hirvilahden päiväkodin lakkautusta emme missään vaiheessa ole lähtökohtaisesti kannattaneet.

Esitämme kuitenkin huomautuksen antamista päiväkodin johdolle huonon hallintotavan mukaisesta asian esittelystä ja asukkaiden informoinnista sekä päiväkodin sulkemisesta päätöksen oikaisuvaatimustajan ollessa vielä voimassa.

Lautakunta toteaa loppupäätelmänään, että lautakunta on antanut vastineensa esitettyyn oikaisuvaatimukseen ja lautakunnan tekemä päätös 24.9.2024/ pykälä 72 on sekä hallinto- että kuntalain mukainen ja noudattanut kaupungin voimassa olevaa hallintosääntöä. Lautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyn huomautusten antamisen osalta lautakunta toteaa, ettei sen toimivalta ulotu operatiiviseen toimintaan henkilöstölle annettavan hallinnollisen ohjauksen osalta vaan ratkaisuvälillä on henkilöstöasioissa viranhaltijoiden vastuulla sekä työsopimuslain että lain hyvinvointialueen ja kuntien viranhaltijoista.

Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallituksen varajäsenen tekemä oikaisuvaatimus:

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan kasvun ja oppimisen lautakunnan 24.9.2024 tekemän § 72 mukaisen päätöksen kumoamista päätöksen toimeenpanokelpoisuuteen vedoten. Oikaisuvaatimuksen tekijä viittaa hallintolain (2015/893) §49 f, jonka mukaan päätöstä, johon saa vaatia oikaisua, ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Oikaisuvaatimuksen tekijä esittää kaupungin toimineen lainvastaisesti, kun se on sulkenut Hirvilahden päiväkodin oikaisuvaatimusaikana.

Lautakunta toteaa, että varhaiskasvatusyksikön toiminnan siirtämien on voitu panna toimeen lainvoimaa vailla olevana kuntalain 143§:n mukaisesti. Toiminta on siirretty vonWrightiin, koska Hirvilahden varhaiskasvatusyksiköstä tehdyssä hankesuunnitelmassa sekä sisäilmakatselmuksessa (7.3.2024) on todettu kiinteistön vaativan rakenteiden laaja-alaista purkamista ja korjaamista sekä LVIAS-tekniikan järjestelmien uusimista.

Varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuslain 10 §:n mukaan varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava terveellisiä, turvallisia ja asianmukaisia, ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Terveydensuojelulain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (terveydensuojelu).

Hirvilahden varhaiskasvatysyksikössä eivät edellä mainitut lakien edellyttämät vaatimukset eivät toteudu.

Lapsen oikeus on saada terveelliset ja turvalliset tilat, jossa on erilaisia mahdollisuuksia liikkumiseen, leikkimiseen, tutkimiseen ja taiteiluun sekä ulkoiluun ja retkeilyyn. Nämä toteutuvat lapsen edun mukaisesti uusissa päiväkotitiloissa. Muutoksen myötä Hirvilahden varhaiskasvatysyksikön lapsille on mahdollista terveelliset ja turvalliset päiväkotitilat.

Lautakunta toteaa loppupäätelmänään, että lautakunta on antanut vastineensa esitettyyn oikaisuvaatimukseen eikä lautakunnan tekemä päätös 24.9.2024/ pykälä 72 on sekä hallinto- että kuntalain mukainen ja noudattanut kaupungin voimassa olevaa hallintosääntöä. Lautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Vaikutusten arviointi

Liitteet

- Liite 1. Lähetä Länsi-Maaningan Viitokset ry:n oikaisuvaatimukseen Kasvun ja oppimisen lautakunnalle päätökseen 24.9.2024 § 72
- Liite 2. Länsi-Maaningan Viitokset ry:n oikaisuvaatimus Kasvun- ja oppimisen lautakunnalle 24.10.2024
- Liite 3. Tiina Mikkilän sähköpostiviesti 05.09.2024
- Liite 4. Kaupunginhallituksen kokous 30.10.2024
- Liite 5. Kaupungin hallituksen kokous 6.11.2024
- Liite 6. Paatoksentehtämenettä kouluverkon muutoksissa 2020
- Liite 7. Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa
- Liite 8. Kuopion kaupungin ohje lapsivaikutusten arviointiin 2024
- Liite 9. Tarkastuslautakunnan väliarviointi 3.9.2024
- Liite 10. Kuopion maaseutuohjelma-asiakirja 2022-2030
- Liite 11. Talouden tasapainotusohjelma 2024-2027
- Liite 12. Muutoksenhakuohje
- Liite 13. Muutoksenhakuohje uusi
- Liite 14. Kuopion kaupungin hallintosaanto 1.7.2024 lukien
- Liite 15. Oikaisuvaatimus Kasvun ja oppimisen lautakunnalle Hirvilahden pienyksikön lakkauttaminen
- Liite 16. Lähetä Länsi-Maaningan Viitokset ry:n päivitettyyn oikaisuvaatimukseen Kasvun ja oppimisen lautakunnalle Hirvilahden pienyksikön lakkauttamine
- Liite 17. päivitetty Länsi-Maaningan Viitokset ry:n oikaisuvaatimus Kasvun- ja oppimisen lautakunnalle 26.10.2024
- Liite 18. lähete Kuopion Länsirannan kylät ry:n ja Hirvilahden nuorisoseura ry:n oikaisuvaatimukseen Hirvilahden pienyksikön lakkauttaminen ja toiminnan siirtäminen von Wrightin päivä
- Liite 19. Oikaisuvaatimus Hirvilahden päiväkodin sulkeminen LYT ja Hirvilahden NS 29.10.2024
- Liite 20. Hirvilahden pienyksikköön liittyvä tiedote ja kysely 5.9.2024

- Liite 21. Lausunto LYT Hirvilahden NS Kasvun ja Oppimisen lautakunta
29.3.2024
Liite 22. Kuopion kaupungin ohje lapsivaikutusten arviointiin 2024
Liite 23. Vaikutusten ennakoarviointi päätös 24.9.2024
Liite 24. Lakkautusilmoitus Hirvilahden päiväkodin ovella

Kasvun ja oppimisen lautakunta 19.11.2024 § 91

Valmistelijat / lisätiedot:

kaupungin lakimies Pasi Moisala, puh. 044 718 2032
kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008
varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö Tiina Mikkilä, puh. 044 718 6134
henkilöstö- ja hallintopäällikkö Pekka Savolainen, puh.044 718 4101
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja HEP KOP Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa alla olevan vastineen Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallituksen, Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallituksen varajäsenen sekä Kuopion Länsirannan Kylät (LTY) ry:n ja Hirvilahden nuorisoseura ry:n tekemiin oikaisuvaatimuksiin ja hylkää oikaisuvaatimukset perusteettomina.

Päätös

Merkitään, että lakimies Pasi Moisala oli läsnä pykälässä esittelemässä asiaa ja hän poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Käydyn keskustelun aikana jäsen Kari Loponen esitti asia palauttamista uudelleen valmisteluun. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä muutti päätösesitystä ja esitti asian palauttamista uudelleen valmisteluun.

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun päätösehdotuksen.

Tiina Mikkiä poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 17.24.

Selostus

Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallitus, Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallituksen varajäsen sekä Kuopion Länsirannan kylät (LTY) ry ja Hirvilahden nuorisoseura ry ovat tehneet oikaisuvaatimuksen kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksestä 24.09.2024 § 72, asianumero 6457/00.01.00.00/2024, koskien Hirvilahden pienyksikön lakkauttamista ja toiminnan siirtämistä Von Wrightin päiväkotiin.

Länsi-Maaningan viitoset ry:n hallituksen oikaisuvaatimus on saapunut ja kirjattu Kasvun ja oppimisen palvelualueelle 24.10.2024, Länsi-Maaningan viitoset ry:n hallituksen varajäsenen oikaisuvaatimus saapunut ja kirjattu 28.10.2024, Kuopion Länsirannan kylät (LYT) ry:n ja Hirvilahden nuorisoseura ry:n oikaisuvaatimus on saapunut ja kirjattu 29.10.2024.

Kuntalain 16. luvun 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 16. luvun 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän ja kunnallisvalitus 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kasvun ja oppimisen lautakunnan pöytäkirjasta puuttui oikaisuvaatimusohje ja -osoite ja pöytäkirjaa täydennettiin hallintolain §49 mukaisesti. 8.10.2024 ja pöytäkirja julkaistiin. 9.10.2024. Oikaisuvaatimukset täyttävät edellä mainitut kuntalain edellytykset ja ne voidaan ottaa käsiteltäväksi.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan kasvun ja oppimisen lautakunnan 24.9.2024 tekemän § 72 mukaisen päätöksen kumoamista seuraaviin asioihin vedoten: Länsi-Maaningan viitoset ry:

- 1) *Palvelupäällikkö (Kuopion kaupunki/Varhaiskasvatuspalvelut) Tiina Mikkilä on lähettänyt 5.9.2024 Hirvilahden päiväkodin pienyksikön vanhemmille sähköpostin (Liite 1.) liittyen suunnitelmasta lakkauttaa Hirvilahden päiväkodin pienyksikkö viikosta 43 alkaen sekä siirtää päiväkotitoiminta Von Wrightin päiväkotiin. Samassa viestissä oli linkki Forms- kyselyyn (kuva 1), joka avautui 5.9.2024 klo 16.00 ja oli avoimena 15.9.2024 klo 23.45 saakka.*

Oikaisuvaatimuksen mukaan sähköpostin saatetekstissä mainittiin virheellisesti, että "Hirvilahden pienyksikkö on osa Von Wrightin päiväkotiä, jonka yhteyteen on Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätösten (18.4.2023 § 38 ja 23.5.2023 § 48) sekä kaupunginhallituksen päätöksen (30.10.2023 § 316) mukaisesti päätetty rakentaa lisätila. Samalla on päätetty, että Hirvilahden yksikön toimintaa jatketaan siihen saakka, kunnes lisätila saadaan Von Wrightin yksikköön."

Oikaisuvaatimuksessa todetaan yllä esitettyjen päätöskien osalta, että todellisuudessa kaupunginhallitus jätti asian pöydälle kokouksessaan 30.10 (Liite 2.). Lisäksi kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 6.11.2023 §325 (Liite 3.), että "Hirvilahden päiväkodin jatkosta tehdään erillinen päätös myöhemmin." Virhettä ei voi pitää vähäisenä, koska virheellisellä tiedolla vastaajaa on johdateltu vastaamaan kyselyyn, millä on ainoastaan kyetty täyttämään hallintolain 41 § vaatimukset.

Oikaisuvaatimuksessa todetaan myös, että kysely toteutettiin kaikille avoimena verkkokyselynä, eikä vastaajan esteellisyyttä (Hallintolaki 27 §, Liite 4.) ole kyetty poissulkemaan. Lisäksi tehty kysely ei täytä laajuudessaan hallintolain 41 § vaatimuksia.

Kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, että lautakunnan 18.4.2023 §38 ja 23.5.2023 §48 tekemissä päätöksissä Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön toimintaa jatketaan siihen saakka, kunnes lisätila saadaan von Wrightin yksikköön (18.4.2023, §38) ja edelleen päätöksessä 23.5.2023, §48, että eteläisen maaseutualueen tarveselvitys aloitetaan von Wrightin yhteyteen rakennettavan lisäosan osalta.

Kaupunginhallitus päätti jättää kokouksessaan 30.10.2023 von Wrightin vuokrapäiväkodin hankeselvityksen pöydälle.

Lautakunta toteaa, että Forms-kyselyn saatteena olleessa tekstissä on ollut oikaisuvaatimuksen tekijän esittämä virhe asiankäsitteystä kaupunginhallituksen kokouksesta. Päätös vuokrapäiväkodin hankeselvityksestä ja vuokraviipaleen rakentamisesta sekä Hirvilahden jatkon päättämisestä erikseen tehtiin kaupunginhallituksen kokouksessa 6.11.2023 (§325).

Edellä mainittuihin kasvun ja oppimisen lautakunnan sekä kaupunginhallituksen päätösten perusteella 5.8.2024 lähetetty sähköposti Forms-kyselyyn liittyen on ollut hallintolain §41 mukaista kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien varaamista varsinaisen päätöksenteon tueksi.

Kyselyyn osallistujien esteellisyyden osalta lautakunta toteaa, että kyselyn linkki lähetettiin lasten huoltajille varhaiskasvatusyksikön johtajan kautta ja alueen kyläyhdistyksen edustajalle alueen asukkaille edelleen vastattavaksi. Hallintolain §27 esteellisyydellä tarkoitetaan osallistumista asian käsittelyyn, eikä kyselyyn vastaaminen ole varsinaista asian käsittelyä vaan taustatiedon keräämistä asiankäsitteelyn ja vaikutusten arvioinnin tueksi. Lisäksi lautakunta katsoo, että kyselyn toteuttaminen täyttää hallintolain vaatimukset (§41).

Lisäksi kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, että jo vuoden 2023 puolella (29.3.2023) Hirvilahden nuorisoseuran talolla pidettiin keskustelutilaisuus alueen asukkaille Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön lakkauttamisen suunnitelmasta ja toiminnan siirtämisestä von Wrightin päiväkodin yhteyteen. Hirvilahden varhaiskasvatusyksikössä olleiden lasten huoltajien kanssa on pidetty aktiivista yhteyttä koko prosessin ajan.

- 2) *Tehdyssä vaikutusarvioinnissa (Liite 5.) ei ole huomioitu lapsivaikutusarviointeja Kuopion omien ohjeistuksien mukaisesti (Liite 6.) Tarkastuslautakunta on todennut 3.9.2024 (Liite 7.), että "lapsivaikutusten arvioinnin ohjeistukset on annettu palvelualueille, mutta niitä ei ole toteutettu."*

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että Kuopion kaupungin lapsivaikutustenarviointeja koskevassa ohjeistuksessa on mainittu muun muassa seuraavaa:

"Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) on lapsiin kohdistuvien vaikutusten ennakoimista ja seuranta. Lapsivaikutuksia arvioimalla voidaan selittää lapsen oikeuksien ja etujen toteutumista sekä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä kokonaisuutena. Tarkoituksena on varmistaa, että lapsen etua harkitaan kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa. Lapsivaikutusten arviointi lisää myös päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja moniarvoisuutta. --

Lapsivaikutusten arviointi on työväline YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen edellyttämään lapsen edun arviointiin. YK:n lapsen oikeuksien sopimus on laaja-alainen ihmisoikeussopimus, joka on ollut Suomessa lakina voimassa vuodesta 1991 lähtien. Sopimuksella turvataan lasten (alle 18-vuotiaat)

hyvinvointia ja kehitystä. Lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa kaikkia julkisen vallan toimijoita. Lapsen oikeuksien sopimus sisältää neljä yleisperiaatetta, jotka ovat:

--Kuopiossa toteutetaan lapsivaikutusten arviointia osana kaikkea päätöksentekoa. Toteutettavan lapsivaikutusten arvioinnin laajuus riippuu päätettävästä asiasta. Laajempi lapsivaikutusten arviointi on tarpeen toteuttaa, muun muassa, mikäli päätöksellä oletetaan olevan laajoja tai ristiriitaisia vaikutuksia lapsiin, mutta myös tilanteessa, jossa päätös koskee pienempää joukkoa lapsia, mutta näiden lasten hyvinvoinnin kannalta merkityksellistä asiaa.

Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arviointia on hyvä tarkastella neljästä eri näkökulmasta: 1) lasten näkemykset, 2) aikuisten näkemykset (vanhemmat, viranhaltijat, päättäjät), 3) lapsenoikeus näkemys ja 4) tutkimusnäyttöpohja.

Dokumentointiin kuvataan vähintään nämä kohdat

- Arvioinnin toteuttaneen työryhmän kokoonpano
- Päätettävän asian lyhyt kuvaus
- Mahdollisten päätösvaihtoehtojen kuvaus
- Kuvaus tiedon hankinnasta ja käytöstä
- Arvioinnista saadut tulokset ja tiedot aiheesta (**sisältää vähintään kuvauksen lapsen oikeuksien sopimuksen neljän yleisperiaatteen toteutumisesta**).
- Johtopäätökset ja ratkaisuehdotukset perusteluineen "

Oikaisuvaatimuksessa mainitaan, että tehdyssä vaikutusarvioinnissa on jätetty huomioimatta YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen neljän yleisperiaatteen toteutuminen, mitkä Kuopion kaupungin omassa ohjeistuksessa on mainittuna vähimmäisvaatimuksina. YK:n lapsen oikeuksien sopimus on laaja-alainen ihmisoikeussopimus, joka on ollut Suomessa velvoittavana lakina voimassa vuodesta 1991 lähtien. Lain nimenomaisena tarkoituksena on varmistaa, että lapsen etua harkitaan kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa kyseenalaistetaan lautakunnan jäsen Kaisa Kähkösen lautakunnan päätökseen (24.9.2024 § 72) esittämä ja lautakunnan hyväksymä lisäys "Lapsivaikutusten arviointi on tehty osana vaikutusten ennakoarviointia ja päätöksenteon kannalta riittävän tarkasti."

Oikaisuvaatimuksessa todetaan em. lisäyksen rikkovan YK:n lapsen oikeuksien sopimusta (velvoittava) ja olevan vastoin kaupungin omaa ohjeistusta lapsiarvioinnin tekemiseen. Lisäyksen osalta vaatimuksessa esitetään lisäyksen mitätöintiä edellä mainituin perustein.

Lautakunta toteaa, että lapsivaikutusten arviointien osalta on palvelualueella toimittu voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti ja vaikutusten arviointi on ollut riittävää. Lapsivaikutusten arviointia ja perusteita on tarkastettu Kuopion kaupungissa 21.10.2024 kaupunginhallituksen päätöksellä §293}.

Lautakunnan jäsenen (Kaisa Kähkönen) tekemä lisäysoesitys on käsitelty kokouksessa ja kirjattu pöytäkirjaan kokouksiasittelun mukaisesti ja pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu. Hyväksytyt pöytäkirjan osat lautakunta toteaa, että pöytäkirjaa ei muuteta.

- 3) *Lautakunnan päätöksessä ei ole tehty maaseutuvaikutusten arviointia. Kuopiossa maaseutupoliittisena kehittämisvälineenä 2000-luvulla on toiminut maaseutuohjelma (liite 8). Maaseutuohjelma on täsmentänyt ja toteuttanut kulloinkin voimassa olevaa kaupunkistrategiaa. Kuopion kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 16.5.2022 hyväksynyt Kuopion maaseutuohjelman vuosille 2022–2030. Maaseutuohjelman mukaan "maaseutua merkittävästi koskevassa päätöksenteossa (esim. palveluverkosto, liikenne- ja ratkaisut, kaavoitus) hyödynnetään maaseutuvaikutusten arvioinnin työkalua (MVA)." Lisäksi maaseutuohjelmaan on liitetty SWOT- analyysi (kuva 3), jonka avulla toimintaa voidaan tarkastella useista eri näkökulmista.*

Lautakunta toteaa, että maaseutuvaikutusten arvioinnissa on noudatettu voimassa olevaa ohjeistusta. Kyseistä ohjetta on päivitetty Kuopion kaupungissa 21.10.2024 em. kaupunginhallituksen päätöksellä §293.

- 4) *Kuopion kaupunginvaltuusto on linjannut 20.05.2024 talouden tasapainotusohjelmassa (Liite 9.) seuraavasti: "Palveluverkkosuunnittelussa huomioidaan myös saavutettavuus sekä yhdyskunta- ja liikennejärjestelmäsunnittelun näkökulmat (mm. asiointiliikenteen yleisimmät suunnat sekä yksiköiden saavutettavuus jalan tai joukkoliikenteellä). Varhaiskasvatuksen palveluverkossa huomioidaan vaikutukset huoltajien työssäkäyntiin ja yritystoiminnan harjoittamisen mahdollisuuksiin. (Äänestys 5)."*

Oikaisuvaatimuksessa mainitaan, että osalle Hirvilahden päiväkodin asiakasperheistä lakkauttaminen tarkoittaa yli 100 kilometrin päivittäisiä ajomatkoja päiväkotimatkoihin päivittäin. Tällä on erittäin suuri merkitys lasten hyvinvointiin, kehitykseen ja jaksamiseen mielettömien kuljetuskilometrien takia, huoltajien työssäkäyntiin, yritystoiminnan harjoittamisen mahdollisuuksiin sekä koko maaseutualueen elinvoimaisuuteen alueellamme. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa esitetään esimerkki, mitä Hirvilahden päiväkodin toiminnan aiheuttaa.

"Esimerkki yhdestä asiakasperheestä (asuinpaikka Kurolanlahti, Maaninka), mikäli Hirvilahden päiväkodin toiminta lakkautetaan:

Etäisyys lapsen kotoa Hirvilahden päiväkotiin on 13 km/suunta

-> päiväkodin lakkauttamisen myötä lähimmät päiväkodit ovat joko Von Wrightin päiväkotiki tai Maaningan kirkonkylän päiväkotiki, joihin molempiin on matkaa noin 30 km/suunta

-> Päivittäiset matkakilometrit kasvaisivat 52 kilometristä noin 120 kilometriin

-> Vuosittaiset matkakilometrit olisivat jatkossa noin 26.000 kilometriä ja pelkästään päiväkotimatkoihin käytettävä aika vuodessa olisi noin 440 tuntia"

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että lisäksi on myös huomioitava, että lasten turvallisuudentunne voi heiketä suurissa päivähoitoyksiköissä sekä riski muun muassa infektioiden herkempään leviämiseen kasvaa.

Lautakunta toteaa, että on mahdollista, että Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön lakkauttaminen voi johtaa siihen, että joidenkin huoltajien osalta päivittäiset ajomatkat saattavat kasvaa, mutta huoltajien työmatkasuunnat huomioiden varhaiskasvatuspaikan järjestämisessä on kuntien välinen yhteistyö myös mahdollista.

Varhaiskasvatustoiminnan siirtämisellä von Wrightin varhaiskasvatukselle suunniteltuihin uusiin tiloihin varmistetaan terveelliset ja turvalliset olosuhteet varhaiskasvatuksen toteuttamiselle. Von Wrightin koulun kanssa tehtävä yhteistyö helpottaa lapsen siirtymistä perusopetukseen ja vahvistaa yhtenäistä lapsen kasvun- ja opinpolkua.

- 5) *Kasvun ja oppimisen lautakunnan 24.9.2024/pykälä 72 mukana tullut ensimmäinen muutoksenhakuohje (Liite 10) oli virheellinen. Päätöksen mukana tulleen muutoksenhakuohjeen mukaan oikaisuvaatimuksen tekeminen oli kielletty, vaikka kyseessä oli lautakunnan tekemä lopullinen päätös eikä asian valmistelu tai toimeenpano.*

Kuopion kaupunki päivitti myöhemmin muutoksenhakuohjetta (liite 11). Myös tämä muutoksenhakuohje on virheellinen, koska siinä on sanottu, että "oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista." Muutoksenhakuajan tulee kuitenkin alkaa 14 päivän kuluessa uuden muutoksenhakuohjeen julkaisemisesta.

Hallintolain (2003/43) §49, Valitusosoituksen korjaaminen, mukaan jos valitusosoitetta ei ole annettu tai päätöksessä on virheellisesti ilmoitettu, ettei siihen saa hakea muutosta valittamalla, viranomaisen on annettava uusi lainmukainen valitusosoitus.

Kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, että kokouksen pöytäkirjasta 24.09.2024 § 72, asianumero 6457/00.01.00.00/2024 puuttuneen oikaisuvaatimusohjeen osalta oikaisuvaatimusohje ja -osoite täydennettiin hallintolain §49 mukaisesti pöytäkirjaan 8.10.2024 ja pöytäkirja allekirjoitettiin uudelleen ja julkaistiin. 9.10.2024. Uudelleen julkaistun pöytäkirjan osalta noudatettiin hallintolain mukaista oikaisuvaatimusaikaa.

- 6) *Kuopion kaupunki on tarkoituksenmukaisesti näivettänyt Hirvilahden päiväkodin toimintaa jo pidemmän aikaa. Hirvilahden päiväkodissa on ollut keväällä 2024 hoidossa lähemmäs 20 lasta, mutta syksyllä 2024 hoidossa on ollut enää viisi lasta. Lasten määrän selkeää laskua selittää se, että päiväkodin toimintaa on näivetetty muun muassa seuraavilla tavoilla:*
- *Hirvilahden päiväkodista siirrettiin kevään 2024 aikana kaksi hoitajaa toisiin yksiköihin, mutta uusia työntekijöitä ei palkattu tai siirretty tilalle Hirvilahden yksikköön. Hirvilahden päiväkotiin haettiin kesän aikana varhaiskasvatuksen opettajaa määräaikaiseen, n. 4,5 kk pituiseen, työsuhteeseen, mutta kaupungin mukaan rekrytointi ei tuottanut tulosta. Koska työntekijää haettiin vain lyhyeksi*

määräajaksi, se kertoo kaupungin tarkoituksenmukaisuudesta päättää toiminta sekä lisätä rekrytoinnin hankaluutta.

- *Kevään 2024 jälkeen hoitoajat rajoitettiin klo 8–16 välille, mikä aiheutti sen, että osan asiakasperheistä oli hakeuduttava muuhun varhaiskasvatusyksikköön*
- *Kevään 2024 jälkeen usia lapsia ei ole otettu päiväkotiin*

Lautakunta toteaa, että Hirvilahden varhaiskasvatuksen yksikön osalta tiloihin ja sijaintiin liittyvät haasteet ovat olleet sellaisia, ettei yksikköön ole saatu palkattua työntekijöitä. Henkilöstön palkkaamisessa huomioidaan varhaiskasvatuslain 35 §:n mukainen henkilöstön mitoitus, 37 §:n mukainen henkilöstörakenne sekä 26-28 §:n mukaiset kelpoisuudet. Jos paikkaa hakevien lasten määrään, yksikössä olevaan lapsimäärään tai yksikön toimintaan liittyy epävarmuustekijöitä, on työsuhteissa turvauduttu lyhyempiin määräaikoihin. Yksikön aukioloaikoja on jouduttu rajaamaan klo.8-16 välille, koska yksikössä on ollut töissä vain kaksi lastenhoitajaa edellä mainituista syistä johtuen. Jokaisen lapsen hakuprosessin aikana huoltajien kanssa on käyty keskustelu lasta ja perhettä parhaiten palvelevasta hoitopaikasta. Huoltajat itse valitsevat lapsen hoitopaikan tarjolla olevista vaihtoehdoista.

Kaupunginhallitus päätti (6.11.2023, §325) vuokraviipaleen rakentamisesta von Wrightin päiväkodin yhteyteen ja että, Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön jatkosta tehdään erillinen päätös myöhemmin. Palvelualueella on odotettu von Wrightin valmistumista ja sen myötä Hirvilahden jatkosta päätöstä. Tämän takia rekrytoinnit ovat olleet määräaikaisia.

- 7) *Kuopion kaupungin hallintosäännössä 34 § (Liite 12) on määritetty kasvun ja oppimisen lautakunnan erityistehtävät ja ratkaisuvälit. Kasvun ja oppimisen lautakunnan ratkaisuvälit ei kuulu päiväkodin toiminnan lakkauttaminen ja siirtäminen toiseen yksikköön. Lautakunta on 24.9.2024/pykälä 72 tekemällään päätöksellään ylittänyt toimivaltansa.*

Toimivallan osalta lautakunta katsoo, että sillä on ollut oikeus ratkaista Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön toiminta em. hallintosäännön mukaisesti, koska lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen järjestämisestä ja kyse on ollut toiminnan siirtämisestä ajanmukaisesti ja varhaiskasvatukselle paremmin suunniteltuihin ja soveltuviin tiloihin.

- 8) *Kuopion kaupunki on lakkauttanut Hirvilahden päiväkodin toiminnan 21.10.2024 alkaen. Toiminnan lakkauttaminen on hallintolain kohdan 49 f § (7.8.2015/893) vastainen:*

"Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Päätöstä, johon saa vaatia oikaisua, ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Kun oikaisuvaatimus on tehty, oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomaisen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi. Täytäntöönpanon kieltämis- tai keskeytysasiassa annettuun ratkaisuun ei saa hakea erikseen muutosta."

Kuopion kaupunki on siis toiminut lainvastaisesti, koska on laittanut Hirvilahden päiväkodin kiinni oikaisuvaatimusaikana. Kuopion kaupungin henkilöstö- ja hallintopäällikkö Pekka Savolainen on ilmoittanut, että oikaisuvaatimuksen viimeinen jättöpäivä on 30.10.2024.

Lautakunta toteaa, että varhaiskasvatusyksikön toiminnan siirtäminen on voitu panna toimeen lainvoimaa vailla olevana kuntalain 143§:n mukaisesti. Toiminta on siirretty vonWrightiin, koska Hirvilahden varhaiskasvatusyksiköstä tehdyssä hankesuunnitelmassa sekä sisäilmakatselmuksessa (7.3.2024) on todettu kiinteistön vaativan rakenteiden laaja-alaista purkamista ja korjaamista sekä LVIAS-tekniisten järjestelmien uusimista. Huoltajien kanssa on keskusteltu varhaiskasvatustoiminnan siirrosta Hirvilahdesta von Wrightin ennen lautakunnan kokousta ja heti lautakunnan 24.9.2024 tekemän päätöksen jälkeen. Kaikkien yksikössä hoidossa olleiden neljän lapsen siirto Hirvilahdesta von Wrightiin tehtiin yhteistyössä huoltajien kanssa lautakunnan päättämässä aikataulussa.

Oikaisuvaatimuksen yhteenvetona todetaan, että:

Edellä mainituilla perusteilla vaadimme, että lautakunnan 24.9.2024/ pykälä 72 tekemä päätös kumotaan. Päätöksen valmisteluissa on annettu virheellistä tietoa kuntalaisille. Tehdyissä valmisteluissa, esityksessä ja päätöksessä ei ole otettu huomioon Suomen ratifioimaa lakia YK:n lasten oikeuksien sopimuksesta, mikä velvoittaa toimimaan lain mukaisesti. Päätöksen valmisteluissa ja täytäntöönpanossa tehdyt toimet rikkovat sekä hallinto- että kuntalakia. Tehty päätös on Kuopion kaupungin hallintosäännön 34 § vastainen. Lisäksi tehdyt valmistelut esitykset ja päätökset ovat ristiriidassa kaupungin omien ohjeistuksien (Ohje lapsivaikutusten arvioinnin toteutukseen, Kuopion maaseutuohjelma 2022–2030) kanssa.

Lautakunta toteaa loppupäätelmänään, että lautakunta on antanut vastineensa esitettyyn oikaisuvaatimukseen ja lautakunnan tekemä päätös 24.9.2024/ pykälä 72 on sekä hallinto- että kuntalain mukainen ja noudattanut kaupungin voimassa olevaa hallintosääntöä. Lautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Länsirannan kylät (Lty) ry ja Hirvilahden nuorisoseura ry vaativat oikaisuvaatimuksessaan seuraavaa:

1.Päätösasiakirjassa (selostus pöytäkirjassa 24.9.) von Wrightin lisäviipaleen rakentamispäätöksien osalla on useitakin virheellisiä päivämääriä, jotka selvyden vuoksi on syytä muuttaa totuudenmukaisiksi:

Kaupunginhallituksen tai kasvun ja oppimisen lautakunnan pöytäkirjoja ei ole liitetty tähän yhteenvetoon, koska ne ovat ladattavissa Kuopion kaupungin omilta verkkosivuilta.

Tekstiä 24.9. päätöksen selostuksesta, keltaisella maalatut virheellisiä:

Hirvilahden pienyksikkö on osa von Wrightin päiväkotia. Von Wrightin yhteyteen on Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätösten (18.4.2023 § 38 ja 23.5.2023 § 48) sekä

kaupunginhallituksen päätöksen (30.10.2023 § 316) mukaisesti rakennettu lisäviipale, jossa on kaksi lapsiryhmää.

=> **Oikaisuvaatimus:** kaupunginhallitus jätti 30.10.2023 asian pöydälle, ja varsinainen rakentamispäätös tehtiin Kaupunginhallituksen kokouksessa 06.11.2023 § 325, 3104/10.03.02.00/2023.

Lautakunta toteaa, että Forms-kyselyn saatteena olleessa tekstissä on ollut oikaisuvaatimuksen tekijän esittämä virhe asiankäsittelystä kaupunginhallituksen kokouksesta. Päätös vuokrapäiväkodin hankeselvityksestä ja vuokraviipaleen rakentamisesta sekä Hirvilahden jatkon päättämisestä erikseen tehtiin kaupunginhallituksen kokouksessa 6.11.2023 (§325).

Selostus, toinen kappale, 24.9. pöytäkirjasta:

Viipaleen rakentaminen von Wrightin päiväkodin yhteyteen liittyy eteläisen maaseudun tarveselvitykseen, jossa työryhmän esitys von Wrightin laajentamiselle Kasvun ja oppimisen lautakunnan kokouksessa 23.5.2023 § 48 ja von Wrightin vuokrapäiväkodin hankeselvitykseen, joka käsiteltiin Kasvun ja oppimisen lautakunnassa 2.8.2023 § 63.

=> **Oikaisuvaatimus:** tosiasiallisesti Kasvun ja oppimisen lautakunta ei ole pitänyt kokousta 2.8.2023, asia on jätetty pöydälle 22.8.2023 kokouksessa. Hankeselvitys on hyväksytty lautakunnan kokouksessa 10.10.2023, jolloin se on esitetty edelleen hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle.

Lautakunta toteaa, että asiakirjassa on ollut kirjoitusvirhe ja asia on tosiasiallisesti käsitelty 22.8.2023 ja edelleen 10.10.2023 kokouksissa. Asiakirjassa ollut virheellinen päivämäärä ei kuitenkaan ole vaikuttanut asian sisältöön tai käsittelyyn.

2. Edellä mainitut virheellisydet päivämäärissä toistuvat asukkaille suunnatussa tiedotteessa, missä on myös muita epätarkkuuksia ja totuudenvastaista informaatiota

Palvelupäällikkö Tiina Mikkilä lähetti Anja Lapveteläiselle 5.9.2024 pyynnön jakaa tiedote Hirvilahden päiväkodin sulkemisesta ja tähän liittyvä forms-kysely Hirvilahden kyläyhdistyksen jäsenille (liite 1). Tiedote oli Hirvilahden nuorisoseura ry:n www-sivuilla (www.hirvilahti.fi) 7.9.2024 lähtien pyydetyn ajan, ja siitä tiedotettiin sekä Hirvilahden nuorisoseura ry:n että Kuopion Länsirannan kylät ry:n facebook-sivuilla.

Tiedotteen alku (virheelliset kohdat on maalattu keltaisella):

Hirvilahden pienyksikkö on osa von Wrightin päiväkotia, jonka yhteyteen on Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätösten (18.4.2023 § 38 ja 23.5.2023 § 48) sekä kaupunginhallituksen päätöksen (30.10.2023 § 316) mukaisesti päätetty rakentaa lisätila. Samalla on päätetty, että Hirvilahden yksikön toimintaa jatketaan siihen saakka, kunnes lisätila saadaan von Wrightin yksikköön.

Lisätilan rakentaminen von Wrightin päiväkodin yhteyteen liittyy eteläisen maaseudun tarveselvitykseen, jossa työryhmän esitys von Wrightin laajentamiselle hyväksyttiin Kasvun ja oppimisen lautakunnan kokouksessa 23.5.2023 (§ 48) ja von Wrightin vuokrapäiväkodin hankeselvitykseen, joka käsiteltiin Kasvun ja oppimisen lautakunnassa 2.8.2023 (§63). Uusi lisätila on otettu käyttöön 1.8.2024. Keväällä 2024 Hirvilahden pienyksikön lakkauttamisprosessi liitettiin osaksi talouden

tasapainottamisohjelmaa. Hirvilahden nuorisoseurantalolla on pidetty keskustelutilaisuus muutokseen liittyen 3.9.2023. Kaupungille on saapunut vuonna 2023 lausuntoja ja adresseja Hirvilahden jatkon liittyen. Tämän lisäksi halutaan hallintolain 41 §:n mukaisesti varata vaikuttamismahdollisuus tämän kyselyn avulla.

=> **Oikaisuvaatimus:** kuten edellä on todettu, kaupunginhallitus teki rakentamispäätöksen 6.11.2023, mutta Tiina Mikkilän mainitsemaa toteamusta ei koskaan ole tehty, vaan 6.11.2023 Kaupunginhallituksen kokouksessa todettiin, että 'Hirvilahden päiväkodin jatkosta tehdään erillinen päätös myöhemmin.' Näin ollen asukkaille tässä yhteydessä kerrottu informaatio ei ole totta. Myös hankeselvityksen hyväksymispäivämäärä (2.8.2023) on väärä, kuten myös keskustelutilaisuuden päivämäärä, joka tosiasiallisesti oli 29.3.2023, siis jo 1,5 vuotta ennen suunniteltua sulkemisen ajankohtaa.

Edellä mainittujen virheellisten tietojen jakaminen asukkaille on huonon hallintotavan mukaista, jonka voi myös ainakin osin tulkita tarkoitushakuiseksi toiminnaksi tai välinpitämättömyydeksi asianosaisia perheitä ja asukkaita kohtaan.

Lautakunta toteaa, että asiakirjassa on ollut kirjoitusvirhe ja asia on tosiasiallisesti käsitelty 22.8.2023 ja edelleen 10.10.2023 kokouksissa. Asiakirjassa ollut virheellinen päivämäärä ei kuitenkaan ole vaikuttanut asian sisältöön tai käsittelyyn.

Päätös vuokrapäiväkodin hankeselvityksestä ja vuokraviipaleen rakentamisesta sekä Hirvilahden jatkon päättämisestä erikseen tehtiin kaupunginhallituksen kokouksessa 6.11.2023 (§325).

Lautakunnan näkemys on, että asiassa tiedottamisessa on ollut puutteita päivämäärien suhteen, mutta virheelliset päivämäärät eivät kuitenkaan ole estäneet vaikuttamismahdollisuuksia eikä toiminta lautakunnan käsityksen mukaan ole ollut tarkoitushakuista tai välinpitämätöntä asianosaisia perheitä tai alueen asukkaita kohtaan.

3.Asukkaiden mielipiteiden kerääminen anonymisi on esteellisyyden näkökulmasta kyseenalaista

=> **Oikaisuvaatimus:** Jotta esteellisyyden mahdollisuus voitaisiin sulkea pois hallintolain §27 mukaisesti, vastaukset olisi pitänyt kerätä niin, että vastaajan identifikaatio olisi tullut edes kyselystä vastaavan tietoon niin, että mahdollisen jääviyden voi kuka tahansa jälkikäteen tarvittaessa tarkistaa. On myös epäselvää, pystyikö tässä tapauksessa sama asukas antamaan useamman vastauksen. Tällaiset epäkohdat ovat teknisesti suhteellisen helposti säädettävissä kyselyjen laatimisen yhteydessä. Kun asukkaiden mielipiteitä on hallintolain §41 mukaan kuunneltava, tehtäköön se niin, että tulkinnalle ei jää sijaa. Toinen asia on, minkä verran mielipiteet tosiasiallisesti painavat päätöksenteossa: mm. tässä tapauksessa mielipiteet (42/44 lakkauttamista vastaan) oli kyllä kokouspöytäkirjan liitteenä, mutta itse esittelytekstissä näitä ei ole mainittu.

Asukasyhdistykset ovat lähettäneet Kasvun ja oppimisen lautakunnan kokoukseen 24.9. lausunnon päiväkodin sulkemiseen liittyen (liite 2), mutta myöskään tämän mahdollista huomiointia asian käsittelyn yhteydessä pöytäkirjassa ei ole mainintaa.

Kyselyyn osallistujien esteellisyyden osalta lautakunta toteaa, että kyselyn linkki lähetettiin lasten huoltajille varhaiskasvatustyksikön johtajan kautta ja alueen kyläyhdistyksen edustajalle alueen asukkaille edelleen vastattavaksi. Hallintolain §27 esteellisyydellä tarkoitetaan osallistumista asian käsittelyyn, eikä kyselyyn vastaaminen ole varsinaista asian käsittelyä vaan taustatiedon keräämistä asiankäsittelyn ja vaikutusten arvioinnin tueksi. Lisäksi lautakunta katsoo, että kyselyn toteuttaminen täyttää hallintolain vaatimukset (§41).

Lisäksi kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, että jo vuoden 2023 puolella (29.3.2023) Hirvilahden nuorisoseuran talolla pidettiin keskustelutilaisuus alueen asukkaille Hirvilahden varhaiskasvatustyksikön lakkauttamisen suunnitelmasta ja toiminnan siirtämisestä von Wrightin päiväkodin yhteyteen. Hirvilahden varhaiskasvatustyksikössä olleiden lasten huoltajien kanssa on pidetty aktiivista yhteyttä koko prosessin ajan. Asukasyhdistysten lähettämät lausunnot ovat olleet lautakunnan ja viranhaltijoiden käytettävissä päätöstä tehtäessä.

4. Vaikutusten ennakoarvioinnit ovat puutteelliset

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA):

Vaikka kyseessä oli Kuopion valtuuston 20.5.2024 tekemän linjauksen toimeenpanoa koskeva päätös, olisi lapsivaikutusten arviointi pitänyt tehdä laajempaan selvitykseenä, joka huomioi YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen edellyttämän lapsen edun arvioinnin. Tuota vaikutusten arviointia ei ole tehty myöskään 20.5.2024 linjauksesta päätettäessä.

YK:n lapsen oikeuksien sopimus on laaja-alainen ihmisoikeussopimus, joka on ollut Suomessa lakina voimassa vuodesta 1991 lähtien. Sopimuksella turvataan lasten (alle 18-vuotiaat) hyvinvointia ja kehitystä. Lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa kaikkia julkisen vallan toimijoita. Lapsen oikeuksien sopimus sisältää neljä yleisperiaatetta, jotka ovat: syrjimättömyys, lapsen edun ensisijaisuus, lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen ja lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen.

Myös Kuopion kaupungin oma ohjeistus edellyttää (liite 3), että 'lapsivaikutusten arviointi tehdään, mikäli päätöksellä oletetaan olevan laajoja tai ristiriitaisia vaikutuksia lapsiin, mutta myös tilanteessa, jossa päätös koskee pienempää joukkoa lapsia, mutta näiden lasten hyvinvoinnin kannalta merkityksellistä asiaa.

Tässä tapauksessa viimeksi mainittu kohta täyttyy.

LAVA on tehdyn päätöksen yhteydessä tehty ennakoarviointina, johon on osallistunut kolme kaupungin varhaiskasvatuksen johdossa olevaa asiantuntijaa (liite 4) ja siten näkemykset ovat puhtaasti heidän, ei lasten tai heidän vanhempien. Tehdyt arvioinnit ovat vain suuntaa antavia +/- tai o merkinnöillä. Erityisesti kiinnittää huomiota kohtaan, missä asiantuntijat ovat arvioineet vaikutukset lasten terveyteen, elintapoihin ja osallistumiseen neutraalina (o), joka on pitkien päivittäisten kuljetusmatkojen ollessa kyseessä hyvin kyseenalaista. Kun lapsen kuljetusmatkat tulevat lakkautuksen yhteydessä pitenemään ajallisesti esimerkiksi esimerkiksi 2 x 20 min päivässä, se on väistämättä poissa perheen yhteisestä ajasta, levosta sekä mahdollisuudesta liikkua luonnollisesti omassa pihaympäristössä, mikä voi pitkällä aikavälillä lisätä lapsen ja vanhempien psykologista ja terveydellistä kuormaa. Hirvilahden päiväkodin asiakaskunnassa on perheitä, joissa kuljetusmatkat tulevat lakkautuksen jälkeen olemaan edellä mainittua paljon pitemmät, joten asiantuntijoiden neutraaliksi arvioidut vaikutukset näyttäytyvät siinä valossa tosiasian vähättelyinä.

=> Oikaisuvaatimus: LAVA tulee tehdä, vaikka jälkikäteen, jotta kaupungissa ymmärretään nykyistä paremmin se, millaiset vaikutukset pitkällä kuljetusmatkoilla on varhaiskasvatuksen piirissä oleville lapsille ja heidän perheilleen. Kun nykyisessä käytännössä toimitaan olettamusten varassa, voi kuljetuksista koitunut vahinko näyttäytyä myöhemmin psykososiaaliseen ja terveyteen liittyvän palvelutarpeen lisääntymisenä.

Maaseutuvaikutusten arviointi (MVA):

Tutkimustieto osoittaa yksiselitteisesti, että palveluiden leikkaukset heikentävät maaseutualueen elinvoimaa (Lehtonen 2021). Siksi on ensiarvoisen tärkeää, että tämä tilanne tulee myös Hirvilahden päiväkodin vaikutusalueen osalta arvioiduksi asianmukaisella maaseutuvaikutusten arvioinnilla (MVA), mitä ei ole tehty päätöksen yhteydessä. Lisäksi Kuopion kaupungin oman strategian mukainen ja valtuuston 16.5.2022 hyväksymä maaseutuohjelma edellyttää MVA:n hyödyntämistä palveluverkon muutosten yhteydessä. On huomioitava, että Hirvilahden koulu lakkautettiin vasta kolme vuotta sitten. Kun kylältä lähtee po päätöksen mukaisesti myös päiväkotitoiminta, todennäköisyys alueen sammumiselle kaksinkertaistuu, mikä luo suuren uhan alueen potentiaalille. Päätöksen mukainen ennakoarviointi aliarvioi vaikutukset yrityksiin neutraaliksi. Kun huomioidaan, että Hirvilahden päiväkotitoiminta tarjoaa palvelunsa myös alueen aktiivisille maaseutuyrityksille, jo pelkäävät pitkien lasten kuljetusmatkojen kustannukset sekä niihin kulunut aika vaikuttaa merkittävästi kyseisten yritysten toimintaedellytyksiin. Päätöksellä on myös suora yhteys mm. Hirvilahden kyläkaupan toimintaedellytyksiin.

Vaikka nyt päätöksen teon yhteydessä 24.9.2024 ja syksyllä 2024 päiväkodissa on ollut hoidettavana vain viisi lasta, tilanteeseen on päädytty palvelualueen omien virkapäätösten seurauksena. Alueen luonnollinen tarve päiväkodille on suurempi (16 lasta keväällä 2024).

=> Oikaisuvaatimus: Maaseutuvaikutusten arviointi tulee tehdä, vaikka jälkikäteen, jotta kaupungissa ymmärretään nykyistä selkeämmin se, miten lakkautukset vaikuttavat alueen toimijoihin, yrityksiin, ja vetovoimaan. Ja mikä tärkeintä, että tätä tietoa voidaan hyödyntää lakkautusten jälkeen parhaalla mahdollisella tavalla niin, että alue saadaan hyödyntämään oma potentiaalinsa osana kaupungin maaseutualueen toimijuutta ja kehitystä.

Vaikutusten arvioinnin osalta lautakunta toteaa, että lapsivaikutusten arviointien osalta on palvelualueella toimittu asian käsittelyn hetkellä voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti ja vaikutusten arviointi on ollut riittävää. Lapsivaikutusten arviointia ja perusteita on tarkastettu Kuopion kaupungissa 21.10.2024 kaupunginhallituksen päätöksellä §293). Lisäksi myös maaseutuvaikutusten arvioinnissa on noudatettu voimassa olevaa ohjeistusta. Kyseistä ohjetta on päivitetty Kuopion kaupungissa 21.10.2024 em. kaupunginhallituksen päätöksellä §293).

5. Päiväkotitoiminta on suljettu päätöksen oikaisuvaatimusajan ollessa voimassa

24.9.2024 tehdyn päätöksen oikaisuvaatimusaikaa jouduttiin lautakunnan oman virheellisen tulkinnan vuoksi muuttamaan, jolloin tämän päättyminen osui päivämäärälle 30.10.2024. Tästä huolimatta Hirvilahden päiväkotitoiminta on suljettu jo 21.10.2024 lähtien (liite 5), mikä on vastoin hallintolakia 49 f§ (7.8.2015/893).

Lautakunta toteaa, että varhaiskasvatussyksikön toiminnan siirtäminen on voitu panna toimeen lainvoimaa vailla olevana kuntalain 143§:n mukaisesti. Toiminta on siirretty vonWrightiin, koska Hirvilahden varhaiskasvatussyksiköstä tehdyssä hankesuunnitelmassa sekä sisäilmakatselmuksessa (7.3.2024) on todettu kiinteistön vaativan rakenteiden laaja-alaista purkamista ja korjaamista sekä LVIAS-teknisten järjestelmien uusimista. Huoltajien kanssa on keskusteltu varhaiskasvatustoiminnan siirrosta Hirvilahdesta von Wrightin ennen lautakunnan kokousta ja heti lautakunnan kokouksen 24.9.2024 tekemän päätöksen jälkeen (§72). Kaikkien yksikössä hoidossa olleiden neljän lapsen siirto Hirvilahdesta von Wrightiin tehtiin yhteistyössä huoltajien kanssa lautakunnan päättämässä aikataulussa.

Yhteenvetona esitämme seuraavaa:

Päätöisasiakirjat on päivitettävä päivämäärien suhteen totuudenmukaisiksi. Lapsivaikutusten laaja arviointi ja maaseutuvaikutusten arviointi on tehtävä asianmukaisesti jälkikäteen.

Tällainen epämääräinen toiminta on paitsi hyvän hallintotavan vastaista, myös erittäin loukkaavaa asianosaisia asukkaita ja heidän perheitään kohtaan. Koska kaupungin talouden tasapainotusohjelman mukaisesti vastaavanlaisia lakkautuksia on todennäköisesti odotettavissa Kuopion kaupungilla lähivuosina muuallakin, on vähimmäisvaatimuksena oltava, että niiden valmistelu tehdään tavalla, joka ei loukkaa asukkaiden ja heidän lastensa oikeusturvaa yhtään sen enempiä kuin on täysin välttämätöntä.

Vähimmäisvaatimuksena tulee olla, että päätösten esittely tehdään totuudenmukaisesti sekä asukkaille että lautakunnalle ja että valmisteluun jätetään sen verran ylimääräistä aikaa, ettei tällaisiin kaikin puolin kyseenalaisiin, perheiden kannalta sekaannusta aiheuttaviin ja kiusallisiin tilanteisiin jouduta. Anonyymeistä asukkaiden mielipiteiden keräämisestä hallintolain §41 toteutumiseksi tulee luopua.

Itse päätöksen perumisen vaatimus olisi perusteltua, mutta tilanteen liu'uttua huonon hallintotavan vuoksi jo toimenpiteisiin, se toisi todennäköisesti kaikkein eniten sekaannusta ja ylimääräistä kuormaa hoidettaville lapsille. Jätämme asian vaatiman jatkokesittelyn kasvun ja oppimisen lautakunnan ja kaupungin varhaiskasvatuksen asiantuntijoiden harkintaan. Luonnollisesti edellytämme, että uusi mahdollinen päätös kestää asian läpinäkyvän totuudenmukaisuuden ja lasten edun huomioinnin parhaalla mahdollisella tavalla. Hirvilahden päiväkodin lakkautusta emme missään vaiheessa ole lähtökohtaisesti kannattaneet. Esitämme kuitenkin huomautuksen antamista päiväkodin johdolle huonon hallintotavan mukaisesta asian esittelystä ja asukkaiden informoinnista sekä päiväkodin sulkemisesta päätöksen oikaisuvaatimusajan ollessa vielä voimassa.

Lautakunta toteaa loppupäätelmänään, että lautakunta on antanut vastineensa esitettyyn oikaisuvaatimukseen ja lautakunnan tekemä päätös 24.9.2024/ pykälä 72 on sekä hallinto- että kuntalain mukainen ja noudattanut kaupungin voimassa olevaa hallintosääntöä. Lautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyn huomautusten antamisen osalta lautakunta toteaa, ettei sen toimivalta ulotu operatiiviseen toimintaan henkilöstölle annettavan hallinnollisen ohjauksen osalta vaan ratkaisuvälillä on henkilöstöasioissa viranhaltijoiden vastuulla sekä työsopimuslain että lain hyvinvointialueen ja kuntien viranhaltijoista.

Länsi-Maaningan viitokset ry:n hallituksen varajäsenen tekemä oikaisuvaatimus:

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan kasvun ja oppimisen lautakunnan 24.9.2024 tekemän § 72 mukaisen päätöksen kumoamista päätöksen toimeenpanokelpoisuuteen vedoten. Oikaisuvaatimuksen tekijä viittaa hallintolain (2015/893) §49 f, jonka mukaan päätöstä, johon saa vaatia oikaisua, ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Oikaisuvaatimuksen tekijä esittää kaupungin toimineen lainvastaisesti, kun se on sulkenut Hirvilahden päiväkodin oikaisuvaatimusaikana.

Lautakunta toteaa, että varhaiskasvatusyksikön toiminnan siirtämien on voitu panna toimeen lainvoimaa vailla olevana kuntalain 143§:n mukaisesti. Toiminta on siirretty vonWrightiin, koska Hirvilahden varhaiskasvatusyksiköstä tehdyssä hankesuunnitelmassa sekä sisäilmakatselmuksessa (7.3.2024) on todettu kiinteistön vaativan rakenteiden laaja-alaista purkamista ja korjaamista sekä LVIAS-teknisten järjestelmien uusimista.

Varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuslain 10 §:n mukaan varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava terveellisiä, turvallisia ja asianmukaisia, ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Terveydensuojelulain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (terveydensuojelu).

Hirvilahden varhaiskasvatusyksikössä eivät edellä mainitut lakien edellyttämät vaatimukset eivät toteudu.

Lapsen oikeus on saada terveelliset ja turvalliset tilat, jossa on erilaisia mahdollisuuksia liikkumiseen, leikkimiseen, tutkimiseen ja taiteiluun sekä ulkoiluun ja retkeilyyn. Nämä toteutuvat lapsen edun mukaisesti uusissa päiväkotitiloissa. Muutoksen myötä Hirvilahden varhaiskasvatusyksikön lapsille on mahdollista terveelliset ja turvalliset päiväkotitilat.

Lautakunta toteaa loppupäätelmänään, että lautakunta on antanut vastineensa esitettyyn oikaisuvaatimukseen eikä lautakunnan tekemä päätös 24.9.2024/ pykälä 72 on sekä hallinto- että kuntalain mukainen ja noudattanut kaupungin voimassa olevaa hallintosääntöä. Lautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Vaikutusten arviointi

-

Liitteet